

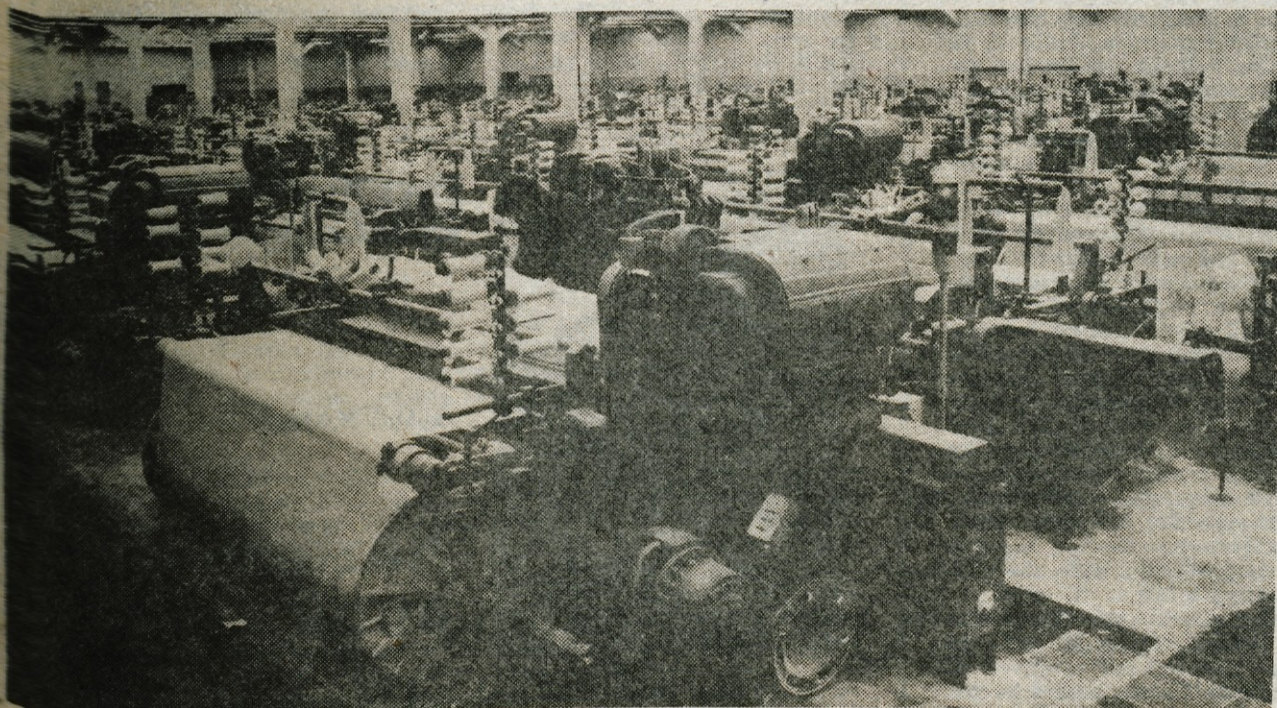
GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

V Tekstilindusovi tkalnici delajo ponekod tudi na dvajset in več let starih tkalskih strojih. Novi bodo uvoženi iz Sovjetske zveze.

Kvaliteta zahteva nove stroje

Prvo polletje so v kranjskem Tekstilindusu dobro zaključili, po-
bno če upoštevamo vse težave, s
katerimi so se morali kot delovna
organizacija, ki je močno odvisna od
izvoza, boriti. Načrtovani obseg pro-
vodnje je bil presežen za dobre tri
stotke. Proizvodnja preje je za 60
presegla lanskoletno, proizvod-
gotovih tkanin pa je zaostala od
lani kar za 450 tisoč tekočih metrov,
se po drugi strani spet lahko po-
ali, da so bile njihove tkanine
ponovno na višji tehnološki in tržni
ravnini. To je zahtevnejše, pestrejšo,
bolj moderne. Zahtevna kvaliteta
je uspela kljub starajoči se
strojni opreči, kljub nihajoči kako-
stvi domačih surovin, kljub nego-
vi oskrbi, občasnim pomanjka-
m in desortiranostjo posameznih
materialov. Le dober posluh za or-
ganizacijo proizvodnje in dela, pra-
časni premiki k novim progra-
m, prirejenim razmeram doma in
tujem, prizadevnost vseh in
vsakogar, so pogojevali uspeh. Kljub
vsem težavam je letošnje prvo
polletje pokazalo celo boljšo sliko
kot lansko prvo polletje: popravil se
izbor izdelkov, gospodarnost, do-
nosnost, akumulativna in reproduk-
na sposobnost in osnovna fi-
nančna likvidnost.

Celotni prihodek od prodanih 14
milijonov metrov tkanin je znašal
milijardo in 235 milijonov dinarjev
je pokril za skoraj dve petini višje
materialne stroške od lanskih,
dobro tretjino večje dajatve in
prispevke za splošno in skupno
porabo iz dohodka, preko dve petini
ečane osebne dohodke na zapo-
nega in ostalo je še 307 milijonov
arjev ostanka čistega dohodka za
nove in potrebne in za sklade.
tem se je povprečni obseg zaposle-
nosti od lanskega polletja znižal

za 36 ljudi, ali za dober odstotek
in pol.

Cetrtno ustvarjene proizvodnje
je Tekstilindus letošnje prvo polletje
izvozil, kar pomeni še enkrat več kot
lani v istem času. Njihova priza-
devanja pa gredo v to smer, da bi
izvoz, kar ga gre na vzhod,
preusmerili na zahod. Vse to pa
seveda zahteva še večji poudarek na
kvaliteti. Te pa brez novih investicij
ne bo moč doseči.

Najprej bo na vrsti nova kotlarna,
ki naj bi bila dokončana marca 1984
in priključena na nov plinovod. Nov
parni kotel na plinsko gorivo je že
naročen. S to investicijo bo, vsaj
tako obljublja, rešeno tudi one-
snaževanje okolja, nad katerim se
danes Kranjčani upravičeno pri-
tožujejo. Investicija, ki pa bo vezana
na povečani izvoz in višjo kvaliteto,
pa bo naložena v nove brezčolnice
statve v tkalnici: najprej 60 strojev,
potem pa še 70. Nove stroje in
naprave bo morala dobiti tudi

oplemenitilnica. V bližnji prihod-
nosti se bodo pa morali spopasti tudi
z izgradnjo novih prostorov za
oplemenitilnico. Že v tem srednje-
ročnem obdobju naj bi bilo vse
pripravljeno za gradnjo okrog 5.500
kvadratnih metrov veliko proizvod-
no halo v obratu I., z gradnjo pa naj
bi pričeli v začetku naslednjega
srednjeročnega obdobja.

Polletje je Tekstilindus torej
končal celo nad pričakovanji. Gos-
podarski rezultati so na ravni
kranjskega poprečja ali celo nad
njim. Veliko pomeni tudi to, da
nimajo kreditov in razen enega
kratkoročnega kredita vse svoje
poslovne naloge uresničujejo z
lastnimi sredstvi. Drugo leto bo z
vsemi novimi ukrepi okrog uvoza in
deviz položaj tekstilne industrije pri
nas drugačen. Veliko težji. Vendar
pa, pravijo v Tekstilindusu, bodo
storili vse, da bodo svoj ritem
obdržali na zadovoljivi ravni.

D. Dolenc

Omejili porabo elektrike

Koncem minulega tedna so morali v jeseniški Železarni ugasni-
ti električne peči, saj je slovensko elektrogospodarstvo omejilo
porabo električne energije

Slovensko elektrogospodarstvo je
koncem minulega tedna, od srede do
sobote, omejilo električno energijo
za 800 tisoč kilovatih ur. Pri
omejitvah so seveda najprej na vrsti
industrijske električne peči v slo-
venskih železarnah, v tovarni dušika
v Rušah in še v nekaterih tovarnah.
Tako so morali tudi v jeseniški
Železarni ugasniti električne peči, v

petek, 27. avgusta, kar od 9. do 22.
ure. Vsled tega je seveda prišlo do
izpada izdelave jekla. Obe električni
peči v jeklarni dajeta na dan okoli
500 ton jekla.

Do omejitve porabe električne
energije je prišlo zaradi več vzrokov.
Jedrska elektrarna v Krškem še
vedno ne daje električne energije, na
njeno proizvodnjo pa so letos že
računali. Zaradi suše so upadle vode
in v vodnih elektrarnah so pridobili
20 odstotkov manj električne ener-
gije, kot so predvideli. Sobotno in
nedeljsko deževje je vodne struge
malce napolnilo, zato zdaj vodne
elektrarne lahko delajo z vso zmog-
ljivostjo. Ljubljansko toplarno so v
preteklih dneh zaradi rednih po-
pravil ustavili, z zmanjšano močjo
so delali tudi vsi bloki v šoštanski
termoelektrarni in oba bloka v trbo-
veljski elektrarni. Med vzroke za
omejitve porabe moramo prišteti še
vračila električne energije Avstriji,
ki nam je pomagala pozimi. Tako
slovensko elektrogospodarstvo te
dni vrača Avstriji 2,4 milijona kilo-
vatnih ur električne energije na dan.
V Sloveniji pa te dni porabimo 23
milijonov kilovatih ur električne
energije na dan.

Zadnje omejitve so še bolj po-
kazale, kako napeta je tudi v
Sloveniji oskrba z električno ener-
gijo in kako ne moremo pričakovati
pomoči iz drugih republik, kjer prav
tako že omejujejo porabo električne
energije. Slej ko prej bomo morali
bolj varčevati z energijo, saj bomo
sicer zimo težko prebrodili. Napo-
vedujejo omejitve, ne le redukcije,
temveč tudi prepoved večernih
športnih tekem in skrajšanje tele-
vizijskega sporeda in podobno.

M. Volčjak

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Izkušnje preizkusnega leta

V prve letnike šol srednjega usmerjenega izobraževanja vstopa
jutri nova generacija petnajstletnikov, ki imajo to srečo, da niso
kot njihovi leto starejši sošolci, prvi okušali preobrazbe srednjega
šolstva v praksi. Vendar pa to prvo leto vendarle ni prineslo toliko
zatikanj in težav, kot so nekateri sprva, kot sicer ob vsaki novosti,
napovedovali. Tudi pričakovane težave s proizvodnim delom so se
večinoma uredile ob zglednem sodelovanju gospodarskih organiza-
cij.

Čeprav je večina od 2700 učencev na Gorenjskem vpisanih v 34
vzgojnoizobraževalnih programov imela v preteklem šolskem letu
dobre pogoje za delo, ponekod, tako v Škofji Loki, je zrasla tudi
nova šola, pa povsod ni šlo tako gladko. Na najslabšem so bili
verjetno učenci Šolskega centra Iskre, ki so morali gostovati po
drugih šolah, prav tako tudi niso imeli na voljo kabinetov. Ob vseh
težavah in tudi opozorilih med letom, da učni uspeh ni zadovoljiv,
se je to poskusno obdobje pravzaprav končalo brez posebno velikih
pretresov. Šolski uspeh prvih letnikov ni bil letos nič slabši kot
prejšnja leta, z uspehom je zaključilo prvo leto 70 odstotkov dijakov,
popravni izpiti pa bodo ta odstotek gotovo še popravili. Najboljši
uspehi so bili seveda v programih, v katere so se vpisovali učenci z
dobrimi osnovnošolskimi spričevali, predvsem v elektroniki,
gradbini, slikopleskarji, naravoslovni programi. Res pa je tudi, da
so se šole potrudile in bolj kot kdajkoli prej organizirale dopolnilni
pouk za učence, ki jim ni šlo učenje najbolj od rok. Tudi pedagoški
delavci so se bolj usmerili v individualizacijo pouka. Preusmerjanje
med letom je bilo pravzaprav malo, le 67 dijakov je izbralo druge
programe, 171 pa je šolske klopi zapustilo predčasno. Vendar pa
kaj posebno velikega menjanja programov le ni bilo, večinoma je
pri menjavi šlo za prehod iz srednjega v skrajšani program,
medtem ko je bila obratna pot le izjemna.

Letošnji vpis v prvi letnik srednjega izobraževanja je na Go-
renjskem usklajen s predlogi posebnih izobraževalnih skupnosti.
Učenci bodo dobili na klopi vsega skupaj 86 učbenikov, od tega več
kot polovico v skriptah. Nekaj učbenikov bo povsem novih, drugi
spet so napisani na podlagi prejšnjih le z dopolnitvami in pri-
redbami v skladu z novimi učnimi načrti. Brez zamude seveda
pri učbenikih ne gre. Učiteljem in učencem bo pomanjkanje
učbenikov v prvih dneh in verjetno tudi mesecih zagrenilo začetek
šolskega leta. Še posebej to velja za učbenike strokovno teoretičnih
predmetov, ki jih bodo dobili najkasneje. Tolažba pri težavah z
učbeniki pa je le ta, da bodo učbeniki za nekatere predmete izšli kot
tematska celota in se bodo lahko uporabljali še v tretjem in četrtem
letu v raznih usmeritvah.

L. M.

Razstava domače in umetne obrti v Slovenjgradcu

Izvirna ročna spretnost

Zveza obrtnih združenj Slovenije,
ki deluje kot splošno združenje pri
Gospodarski zbornici Slovenije, in
poseben organizacijski odbor organi-
zirata vsako drugo leto v Slovenj-
gradu razstavo domače in umetne
obrti, katere namen je dvojen: spod-
bujati in razvijati to dejavnost v
Sloveniji, obenem pa osveščati ljudi,
da bodo znali bolj ločevati pristne
izdelke domače in umetne obrti od
kiča.

Letošnja slovenjgraška razstava
bo že četrta in vsako leto je kvalitet-
nejša. Širok program ima razstava.
Na njej je mogoče prikazati na
primer ročno, tkanje, vezenje, izdelke
kovaštva, lončarstva in keramike,
zlatarske izdelke, izdelke lesnih
obrti in pletarstva, steklarstva, gra-
verstva, pasarstva, svečarstva in lec-
tarstva, izdelovanje lutk, umetnega
cvetja, igračk, mozaikov, noš, panj-
skih končnic, kmečkega orodja, sed-
larstva, usnarstva, kožarstva, prav
tako pa intarzije, barvno tkanjenje
in modrotisk ter izdelke sodobnega
oblikovanja. Na ta način želi razsta-
va dokazati, da imamo Slovenci
bogato tovrstno dediščino, prav tako
pa tudi izvirne sodobne zamisli.

Slovenjgraška razstava bo odprta
od 1. do 10. oktobra v umetnostnem
paviljonu v Slovenjgradcu vsak dan
med 8. in 12. ter 14. in 18. uro. Na
razstavi lahko sledijo samostojni
obrtniki in organizacije združenega
dela, občani, ki se ljubiteljsko ukvar-
jajo s to dejavnostjo, zavodi in orga-
nizacije ter slovenski proizvajalci iz
zamejstva. Zadnji rok za prijavo je
10. september. Prijavitelj se je treba
Zvezi obrtnih združenj Slovenije,
organizacijski odbor IV. slovenske
razstave izdelkov domače in umetne
obrti, 61000 Ljubljana, Miklošičeva
4, telefon (061) 211-911. V prijavo je
treba napisati naslov izdelovalca,
dejavnost, telefon, če ga razstavlja
lec ima, krajši opis izdelkov in način
dostave izdelkov do kraja razstave.
Gorenjci, prijavite se!

-jk

Glas v vsako
gorenjsko
gospodinjstvo!

Pohod bo ob vsakem vremenu.

Preddvor — Prelepo bi bilo, ko bi se 10. folklorna kolonija v
Preddvoru končala ob idilični Črnavi, a kaj jo je ponagajal dež. Pa
zato prireditelji v preddvorski osnovni šoli ni bila nič manj pristrana.
Zadovoljni so otroci s Koroške, Tržaškega in iz Porabja, ki so se
naučili veliko novega iz naše folklorne, našli veliko prijateljev.
Zadovoljni so organizatorji in vodje folklorne kolonije Tone Roblek,
Mirko Udir, Lenka Krišelj in ravnatelj šole Vinko Jenko, ter vsi
Preddvorčani, da je kolonija, ki je resnično ena najtesnejših vezi
mladih doma in iz zamejstva, tako lepo uspela. Upajmo, da bo
preddvorski vzgled dobil posnemal tudi na drugih osnovnih šolah
širok Slovenije. — Foto: D. Dolenc

Slovenci na Koroškem

Bodo sledila tudi dejanja...

Enotnost v prizadevanjih za uresničitev manjšinskih pravic, sodelovanje z demokratičnimi in naprednimi silami Koroške in Avstrije ter sodelovanje z matičnim narodom so še naprej glavna izhodišča narodnostnega boja Slovencev na Koroškem. Nasprotniki enakopravnega razvoja naše narodnostne skupnosti so obenem tudi zaviralci demokratičnega razvoja nasploh in so se zadnje čase nekajkrat »izkazali« s protislovenskimi akcijami in dejanji pronacističnega, terorističnega značaja. Predstavniki Slovencev na Koroškem so na to nekajkrat opozorili, tako na manifestacijah na Svinški planini in na Robežu, prav tako pa tudi v srečanjih z našimi predstavniki in zastopniki koroških deželnih oblasti.

Bo prišlo do preobrata v manjšinski politiki, se je v eni zadnjih števil vprašal Slovenski vestnik, glasilo Zveze slovenskih organizacij na Koroškem. Avstrijski zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschläger je namreč ponovno opozoril na nerešeno manjšinsko vprašanje in dodal, da manjšina potrebuje, če želi obstati, nekoliko več zaščite kot večinski narod. Za to doseči pa so potrebni pogovori, je dejal. Ne moremo zahtevati, da svet svojih problemov ne bi reševal z vojno, temveč s pogovori, če pa sami v svoji deželi svojih problemov ne moremo rešiti na ta način, je dejal in s tem tudi grajal sedanjo politiko do narodnostnih skupin. Vendar pri tem ne kaže ostati samo pri pogovoru zaradi pogovora, ampak pri iskanju konkretne rešitve. Slovenci na Koroškem soglašajo z besedami zveznega predsednika, saj je pogovor enakopravnih edini način reševanja problemov. Tudi najlepše pravno poslopje nam nič ne koristi, je dodal, če gre za diktat v odnosu do manjšine, če gre za vsiljene zakone, po drugi strani pa država razglasa po svetu vzorno reševanje manjšinskega vprašanja.

Tudi deželni glavar Koroške Wagner se je vprašal, če ima smisel vsiljevati manjšini nekaj, kar noče. To ne velja samo za sosvete, ampak tudi za druga vprašanja, začeti s šolskim vprašanjem, dvojezičnostjo, navideznim vključevanjem manjšine v sodelovanje s sosednjimi državami itd.

Manjšinsko vprašanje je torej spet v ospredju avstrijskega in še posebej koroškega političnega življenja. Želimo, da bi bila ta razmišljanja iskrena s ciljem nekaj rešiti in izboljšati v praksi in ne le igra političnih sil pred jesensko in zimsko politično sezono in majske volitve, na katere se avstrijske stranke pripravljajo in želijo pridobiti vsaka na svojo stran čim več glasov.

J. Košnjek

Brigadirji v boju za kubike

Te dni se po vsej domovini zaključuje mladinske delovne akcije. Tudi Kranjčani, ki so se na republiških in zveznih delovniških borili za kubike, se vračajo s priznanji, udarniški značkami, trakovi akcije in v drugih dokazih svojega truda.

Nedavno se je devet kranjskih mladincev vrnilo z zvezne mladinske delovne akcije »Vlasina«, kjer so skupaj z brigadirji iz Bitole, Banja Luke, Hercegnovega, Osijeka in Zemuna sestavljali bratsko brigado »Mladi šestih prijateljskih mest«. Letošnji organizator, mladina Osijeka, je brigadirje najprej zbrala v okviru akcije »Osijek«, od koder so družno krenili na pogozdovanje Vlasine. V izmeni so pogozdili 270 hektarov. V obeh dekadah so bili brigadirji udarni, bratska brigada je prešla tudi trak akcije, devet udarniških značk, osem pohval, tri zlate in pet srebrnih »goranskih« značk. V okviru svobodnih dejavnosti so se najraje odločali za tečaj krojenja in šivanja, foto tečaj, tečaj za košarkarskega in nogometnega sodnika, avto moto tečaj... Ker je delovnišče

oddaljeno od brigadirskega naselja skoraj 50 kilometrov, so žal veliko časa izgubili na vožnji. Na kraju so se vse brigade pobratile, pred vrnitvijo pa so si ogledali še Osijek.

V tretji izmeni mladinske delovne akcije »Novi Beograd«, kjer sodeluje 16 brigad iz vse Jugoslavije, dela tudi kranjska »Jože Celar-Tugo«. Brigadirji so nastanjeni v Pionirskem naselju in Zelenem gaju. Kranjčanov je 51, kar 13 je deklet, med fanti pa sta tudi dva pionirja. Kljub tekmovalnemu duhu v boju za kubike so Kranjčani sosedni nepopolni brigadi iz Zaboha, odstopili nekaj brigadirjev. Razen na trasi so se odrezali tudi v popoldanskih dejavnostih. Izdelovali so stenske časopise in biltene, priredili nekaj tematskih večerov, sodelovali v oddajah »Radio brigadir«, pri tehničnih dejavnostih pa jih je najbolj privlačila avto šola, padalski tečaj, radioamaterski tečaj, tečaj za frizerje in elektrovarilce. Zvečer so radi zaplesali ob disco glasbi. Obiskali so jih tudi Djordje Balašević in Riblja čorba.

D. Papler

Bomo pekli kruh zgolj iz domače moke

Vsako zrno vredno zlata

Znojno čelo kombajnista na stroju, ki golta klasje in lušči zlatorumeneno zrnje... ropot snopovezalke, ki brez reda raztrsa povezane pšenične bili... bolečine v križu žanjic, ki se v julijski pripeki sklanjajo h krušnemu zlatu... žetev... bitka za polne kašče, silose... za naš kruh, vsakdanji...

V vseh jugoslovanskih žitornih pokrajinah se najpomembnejše polnoletno opravilo poljedelcev približuje koncu. Po ocenah kmetijskih strokovnjakov bo letošnji pridelek pšenice med pet in pet in pol milijonom ton. Rekordna letina iz leta 1974 se kljub obsežnim in načrtnim pripravam ne bo ponovila, vsekakor pa bo to ena boljših letin v zadnjem petletju. Za primerjavo povejmo, da smo lani v Jugoslaviji pridelali le 4,29 milijona ton pšeničnega zrnja. Ob tako siromašni letini smo bili prisiljeni uvoziti milijon in 300 tisoč ton predragocena zrnja, s čimer smo olajšali devizno blagajno za 150 milijonov dinarjev. Kako bo letos: bomo jedli kruh iz uvožene pšenice (če že bodo devize) ali pa bo mlinarsko-predelovalnim organizacijam le uspelo odkrtniti od pšenične pogače večji delež za svoje potrebe?

DOGOVOR ZA VSAKO KOŽO

Ob rekordni letini pred osmimi leti (6,28 milijona ton) Jugoslavija ni uvozila niti kilograma pšeničnega zrnja. Od takrat dalje pa pridevalci, kot da se sramujejo pokazati vse svoje zmogljivosti in sposobnosti. Predelovalce spravljajo v neugoden položaj, saj morajo le-ti razliko med odkupom in potrebami nadomeščati z ne tako poceni nakupom v tujini. Tudi letošnji obeti niso dosti ugodnejši. Mlinarji in peki potrebujejo za normalno preskrbo 3,3 milijone ton pšenice, med-

tem ko se napovedi o odkupu gibljejo okoli 2,9 milijona ton. Za 400 tisoč ton pa bodo predelovalci postavili vreče v tujih žitornih pokrajinah, če se seveda doma ne bodo izkazali z rekordnim odkupom.

Po mnenju zveznega izvršnega sveta je letošnja odkupna cena pšenice dovolj spodbudna, da bodo tudi zasebni kmetje večji del letine oddali v družbene silose. Cena prvovrstnega zrnja znaša skupaj z dinarjem premije 13 dinarjev za kilogram, medtem ko drugo in tretjo vrsto odkupujejo po 12 in 11 dinarjev. Vsaj tako bi moralo biti, če bi se vsi držali enotnega jugoslovanskega dogovora o cenah. Toda nekateri so ga prikožili za svojo kožo in kmetom povsem uradno nudijo tudi po dva din več. Po svoje so ga izigrali prekupčevalci in mešetarji raznih vrst, ki so kmetom v prid in dogovoru v posmeh navili dogovorjeno ceno tudi za osem dinarjev.

PRIŠLI DTRGOVCI Z »NOVCI«

Zakaj protizakonit odkup pšenice? Glavni razlog za to je njeno pomanjkanje. Drugi, nič manj pomembnejši, je ne ravno posrečena »pšenična politika« v državi, ki izgleda takole: vsaka republika naj sama poskrbi za svoje potrebe, za primanjkljaj pa naj tudi sama zbere devize. Tako se dogaja, da v času žetve pridejo »trgovci z novci« iz ne-žitornih pokrajin in poberejo

Radovljica bo vrtno naselje

V radovljiški »Čebelici« je do 15. septembra na ogled informativna razstava o zazidalnem načrtu Radovljica – Ureditev mesta so si arhitekti zamislili kot »vrtno naselje«

Radovljica – Ker današnja podoba mesta Radovljice kaže na organizacijsko in prostorsko neurejeno območje, ki sta posledica dose- danje stihijske gradnje, je izdelan nov zazidalni načrt, ki ponuja nove možnosti in nadaljnje bolj sistematično urejanje naselja. Avtor si je koncept zazidalnega načrta zamislil kot vrtno mesto, pri tem pa je imel v mislih zlasti kontinuiteto pri urejanju mesta, to pa pomeni čim manj rušenja in čim več kvalitetnega dograjevanja.

Današnja Radovljica sestavljajo štirje naselitveni tipi: srednjeveško jedro, ki oklepa Linhartov trg, Predtrg z značilnostmi vaskne naselbine, novejša stanovanjske predele na obrobjih in slednjič vmesni prostor širitve zgodovinskega jedra v smeri Lesc, ki je tudi predmet zazidalnega načrta. Dosedanja zazidava z začetka stoletja vzdolž Gorenjske ceste kaže vse značilnosti »vrtnega mesta«, zato je tudi v prihodnje temeljni motiv zasledovanje prvotnega koncepta. Žal je bila tendenca po dograjevanju vrtnega naselja kasneje zanemarjena, zato ima prostor številne slabosti.

Temeljni motiv zazidave je načrtan s podobo Gorenjske ceste, ki služi za orientir pri oblikovanju mestne mreže na eni strani in odprtih prostorov na drugi. Koncept vrtnega naselja naj bi bi nekakšna protiutež negativnim stranem življenja v mestih. Radovljica je sicer upravno središče občine, pa hkrati tudi turistični kraj, tako je zazidalni načrt to dvojnost vpel v svojo vsebino. Zato tudi oblikuje podobo mesta v zelenju. Ta vtis naj bi oskovoalec dobil že pri vstopu v mesto. Kranjska cesta se bo po odcepu nove povezave z Gorenjsko cesto preuredila v zeleno avenijo, ki bo obiskovalce vodila mimo Donice, Grajskega parka s pogledi na srednjeveško mestno jedro do naravnega roba radovljiške ravnice. S tem so povezani trije naravni zunanji elementi, ki pomenijo krajevno posebnost Radovljice zaradi svoje medsebojne raznolikosti: naravna ponač Donice, ki se z zidom naslanja na urejeno zasnovo grajskega parka, z druge strani pa naravni pejsaj Lan- covega.

Ob Gorenjski cesti je predviden trg, ob njem pa zbrani vsi pomembni objekti občinskega središča: sodišče, občinska zgradba, banka, pošta, društveni center. Ob današnji avto- busni postaji naj bi bila tržnica na prostem. Če je Gorenjska cesta hrbtenica poslovno upravnih dejavnosti, je Kranjska z zelenim prodromom na rob radovljiške ravnice os turistično hotelskih in gostinskih uslug. Širitev hotela Grajski dvor je

že naravnana k temu konceptu. Načrt predvideva izgradnjo trgovske hiše s tržnico, manjše trgovske lo- kale pa bodo razporedili vzdolž Kranjske ceste v pritličjih teh stavb. Nekaj prostora namenja načrt tudi stanovanjem, saj mora mesto ohraniti živ utrip. V podaljšku Prešernove ulice se bo zvrstilo nekaj blokov- vil, zapolnili pa naj bi tudi vrzeli ob

Ulici Staneta Zagarja. Tudi rek- ciji so namenili prostor, gradnja objektov je predvidena prostoru letnim kopališčem. Tam bo prihodnje tudi zimski bazen.

Tudi prometna ureditev je po načrtu tako zastavljena, da mesta obremenjuje, temveč pomeni ne- vo obogatitev. Idealno pa dopol- jejo načrt »vrtnega mesta« zel- površine: drevoredi, parki, rekrea- ske površine, naravno zelenje in notranji prostori uličnih otokov.

D. Z. Zlebe

NAŠ SOGOVORNIK

ALOJZ MALOVRH

Nazornejši pouk

S širjenjem celodnevniških šol, izkušnjami, ki smo jih dobili na tem področju, imamo tudi novi zakon o osnovni šoli, se je pojavila potreba po vsebinski prenovi koncepta celotnega življenja in dela osnovne šole. Razprave o tem tečejo že nekaj časa, zato je razumljivo, da se pojavljajo vprašanja, kdaj bo novi vzgojno izobraževalni program živel tudi v praksi. O tem smo se pogovarjali z Alojzom Malovrhom, predstojnikom Zavoda SRS za šolstvo – organizacijska enota Kranj.

Ob preobrazbi srednjega šolstva se obetajo spremembe tudi v osnovnem šolstvu. Kaj je bistveno novega?

»Letos jeseni bo po vsej verjetnosti že sprejel nov vzgojno izobraževalni program, ki ga je pripravilo več strokovnih komisij pri Zavodu SRS za šolstvo, uvažati pa naj bi ga postopoma začeli v šolskem letu 1983/84. Seveda pa bodo nekatere sestavine novega programa, mislijo so Smernice za delo osnovnih šol ter učni načrti za fakultativne predmete, šolniki začeli uvažati že to jesen, ko bodo sprejeli svoj letni delovni načrt, pri pripravi vzgojnoizobraževalnega dela ter seveda pri opredelitvi oblik in načinov uveljavljanja učencev v vzgojnoizobraževalnem procesu ter pri opredelitvi vsebine in oblik povezovanj pouka z drugimi oblikami vzgojnoizobraževalnega dela.«

Osnovni šoli smo med dosedanjimi pomanjkljivostmi našli tudi deloma preslabo vključevanje v življenje. Ali se napovedanimi spremembami obeta drugačna osnovna šola?

»Prenovljen predmetnik osnovne šole bo v veliki meri omogočil, da se bodo lahko s svojim programom približale programu celodnevne šole. Več bo možnosti za uveljavitev vzgojne funkcije šole, saj bo predmetnik časovno opredeljeval kulturne, naravoslovne in športne dneve ter dneve za družbeno potrebno delo, ki se neposredno povezuje s poukom. Vsakemu učencu bo tako zagotovljeno sodelovanje v na- manj eni interesni dejavnosti in v delu oddelčnih skupnosti, omogočil pa bo po določenih kriterijih vključevanje učencev v dopolnilni in dodatni pouk.«

Ali se pedagoški delavci že pripravljajo na uvažanje novega predmetnika in učnih načrtov?

»V tem šolskem letu bo Zavod za šolstvo v sodelovanju s kadrovskimi šolami in drugimi organizacijami organiziral seminarje delavcev na osnovnih šolah. Seznanili se bodo z osnovnimi opredelitvami in koncepti nadaljnega samoupravnega razvoja osnovne šole, z vsebinskimi in metodičnimi novostmi, uveljavljanjem samoupravnih odnosov, z marksistično in delovno vzgojo, govor pa bo seveda tudi o aktivnostih učencev. Poleg teh pa bodo še seminarji za učitelje v celodnevni osnovni šoli in podaljšanem bivanju, za učitelje družbeno moralne vzgoje ter obrambe in zaščite ter razpisni seminarji za učitelje fakultativnih predmetov.«

L. M.

sta nam ob pšenici potrebna meso in mleko?

SLOVENIJA: TRETJINA LETINE ZA ODKUP

»Za kruh in sladkoro«. Tak Socialistična zveza, kmetijski organizacije ter zasebni in drugi pridelovalci iz Slovenije nas akcijo za večji pridelek in odkup nize z domačih polj. Če so v desetih letih mlinarsko-predelovalne organizacije odkupile le 10 do 15 odstotkov pšenične letine, potem letos z omenjeno akcijo, ki se je začela že krepko pred setvijo, dvignili na 30 do 35 odstotkov tisoč ton naj bi zbrali pridelovalci družbenem sektorju in 26 tisoč kmetije, člani in kooperantje žetev v Sloveniji se je šele končala že do 21. julija so pridelovalci odkupili v žitne silose 15.500 ton kovostnega pšeničnega zrnja. Ob potekal še vso jesen, že zdaj številke dajejo veliko upanje, da dogovor Slovenskih kmetijcev po stvarnost. Največje pšenično mesto za to nosijo pomurske občine, veselje je, da bitka za pšenično zrnje poteka tudi v pokrajinah, so kmetije še pred letom ali dve sejali pšenico le za peko kruha, krmljenje svoje živinske črede. Zetev sodi tudi Gorenjska, kjer glavna nosilca akcije KZK in TOZD Kmetijstvo ter kmetijsko kooperantje Gorenjske kmetijske zdruge. Problemov s prekupčevanjem v naši republiki ni. Dogovor v naši republiki se za pol dinarja jih prispeva Republiška žitna zbirna, 40 par za kilogram pa pridelovalci za prevoz na odkupno mesto.

Pripravi: C. Zaplatnik

VOJVODINA ZA ZGLED

Iz Vojvodine, naše največje žitno-rodne pokrajine poročajo o vzornem

odkupu in o prizadevanjih vseh, da vsako zrno najde pot v družbene silose. V tej pokrajini so odkupili že 98 odstotkov pšenične letine; družbeni pridelovalci niso zadržali niti kilograma, kmetje pa so jo v kašče znosili le za peko kruha in druge družinske potrebe. Organiziran odkup z velikim številom odkupnih mest in takojšnjim plačilom je zožil »manevrski prostor« prekupčevalcem; ni pa tudi pretirane bojazni, da bi se pšenica v velikih količinah nosila v jasli in korita.

Če je Vojvodina za zgled, pa v nekaterih drugih srbskih občinah pridelovalci še vedno čakajo z odkupom. »Čakajo«, da se zrno osuši in postane lažje, da si torej na račun tujega znoja ustvarijo dobiček. Kmetje, ne meneč se za družbeno akcijo, vozijo pšenico v domače shrambe. Verjetno pa se bo njena pot podaljšala v hleve in svinjake. Na srečo ja takih primerov malo, akcija za večji odkup ima vendarle več podpornikov.

Pšenica v živinske jasli in svinjske korita – da ali ne? Moraliziranja ob tem je veliko, ker smo še vedno pod vplivom svetopisemskega odnosa do pšenice. Pšenica – »nebeški dar«. Toda pšenica je danes postala tudi strateška surovina in od začetka stoletja jo tudi pri nas uporabljamo za krmljenje. Po nekaterih podatkih živina poje v Jugoslaviji 22 odstotkov pšenične letine. V glavnem je to pridelek kmetov, ki so se odločili za intenzivno živinorejo. Opravičeni so sedanjim družbenim napori, da preprečimo pšenici pot v jasli in korita. Gledano dolgoročno pa bo treba zagotoviti pridelek žita za ljudsko prehrano in ob tem tudi za krmljenje živine. Bo držalo, da

Lepša bodočnost domačega stripa

Razmišljanje ob izidu prve številke mesečnika »Naš strip«, ki je namenjen objavljanju del jugoslovanskih avtorjev

Trenutno izhaja v naši deželi že več kot petindvajset najrazličnejših stripskih publikacij, ki pa skoraj vse objavljajo zgolj dela tujih avtorjev. Le redke med njimi nekaj prostora odstopajo domačim stvaritvam (Spunk novosti, Strip zabavnik, Strip art) ena sama (Yu strip) pa objavlja zgolj dela jugoslovanskih avtorjev.

Tej izjemi se bo v začetku septembra pridružila nova slovenska revija »Naš strip«, ki bo izhajala mesečno, vsebovala pa bo samo dela domačih avtorjev. To sledi že iz samega naslova revije, pa tudi iz vsebine prve številke je moč razbrati, da bo temu prav zanesljivo tako. Prve strani so namenjene kompletnemu stripu »Zvitorepec in Trdonja na divjem zahodu« Mikija Mustra. Tega stripa ni potrebno posebej predstavljati, saj je to delo bralcem slovenskega stripa zelo poznano. Sledi realistični strip zagrebškega akademskega slikarja Vladimirja Hercega »Erazem Predjamski«, ki temelji na legendah, ki so se ohranile o »slovenskem Robinu Hoodu« iz šestnajstega stoletja. Poleg tega pa je v prvi številki »Našega stripa« moč najti tudi intervju z Vladimirjem Hercegom, recenzije različnih knjig, ki obravnavajo deveto umetnost, nagradno detektivsko uganko v obliki stripa, prvi del igrice »Smučarski veleslalom«, ki jo uredništvo propagira kot posebno darilo vsem kupcem novega slovenskega mesečnika, strip v nadaljevanjih »Obroč smrti« (na temo NOB) ter drugo.

Posebej je treba opozoriti na rubriki »Mladi avtorji« in »Sola stripa«. Očitno je namreč, da si uredništvo prizadeva, da bi tudi s pomočjo omenjenih rubrik prispevalo k razvoju domačega stripa, saj je očitno, da se bo treba tudi na tem področju slej ko prej opreti na lastne sile.

Revija je za svoje področje razmeroma draga, vendar pa je treba reči, da uredništvo svojim bralcem tudi to dejstvo razloži; gre namreč za manjšo naklado, kar pa razmeroma precej podraži tisk revije glede na posamezni izvod. Na uredništvu upajo, da se bodo izmazali brez izgub. Sicer pa zaželimo reviji srečen začetek in dolgo življenje, saj za izdajo domačega stripa. Kulturno umetniško društvo »Klub devete umetnosti« iz Ljubljane, ki je izdajatelj tega mesečnika, si prizadeva uveljaviti strip pri nas kot deveto umetnost in eden od rezultatov naporov članov tega društva pa je tudi pričujoča revija. Pustimo času, da prinese resnično sodbo. ...

C. K.

Slavko Ferkolj razstavlja v Preddvoru — Že večletna želja, da bi njihov domačin, kipar Slavko Ferkolj iz Tupalič pri Preddvoru, svoje kipe iz korenin razstavil v domačem kraju, se je v soboto Preddvorčane le uresničila. Ob pričetku praznovanja 50-letnice Turističnega društva Preddvor, je razstavo priredilo društvo samo. Umetnik je razstavnim primerkom, ki smo jih imeli Gorenjci priložnost spomladati ob obdobju v Jesenicah, dodal še nekaj novih stvaritev. Razstava bo odprta vsak dan, tudi ob nedeljah in sobotah od vključno 5. septembra v hotelu Grad Hrib v Preddvoru. Zares vredno ogleda! — Foto: D. Dolenc

Jože Kramberger razstavlja v Kranju

»Ne vem, kako bi se počutil, če ne bi mogel opazovati pisanega življenja in naravnih lepot in jih upodabljati«, piše v svojem zanimivem življenjepisu delavec — zidar Jože Kramberger iz Slovenj Gradca, ki te dni razstavlja v galeriji Prešernove hiše v Kranju. »Lepo je slikati domače vzdušje v hiši, živali, predmete, spoznavati ljudi, njihovo dobroto pa tudi slabosti in trpljenje ter ta spoznanja prenašati na platno.«

Leta neutrudnega dela so skrita v portretih in tihožitjih, ki so razstavljene v Prešernovi hiši. Naslikani so z naklonjenostjo in spoštovanjem do ljudi, ki jih predstavljajo, do spominov, ki jih krijejo.

Ceprav je Jože Kramberger veliko ukvarjal s problemi oblike, kopiral stare mojstre, študiral anatomijo, je vendar v vsakem motivu, ki si ga je izbral za slikarski objekt, skušal najti tudi delček sebe, svojih skrbi in oboževanja, predvsem pa svetlobe, ki jo je v njem mnogo več kot mraka.

Krambergerjevi portretiranci živijo v nas, pa bodi da so naslikani ena ali v profilu. Najbolj zgovorne so njihove oči in nič manj roke, ki jih slikar ne zakriva, saj mora z njimi izraziti tisto, o čemer ostalo telo molči. Tihožitja z naslikanimi starim posodjem, s svetili, z dobrotami za lačne oči, z belimi vezanimi prti spominjajo slikarja na mladost in na domačnost toplega doma.

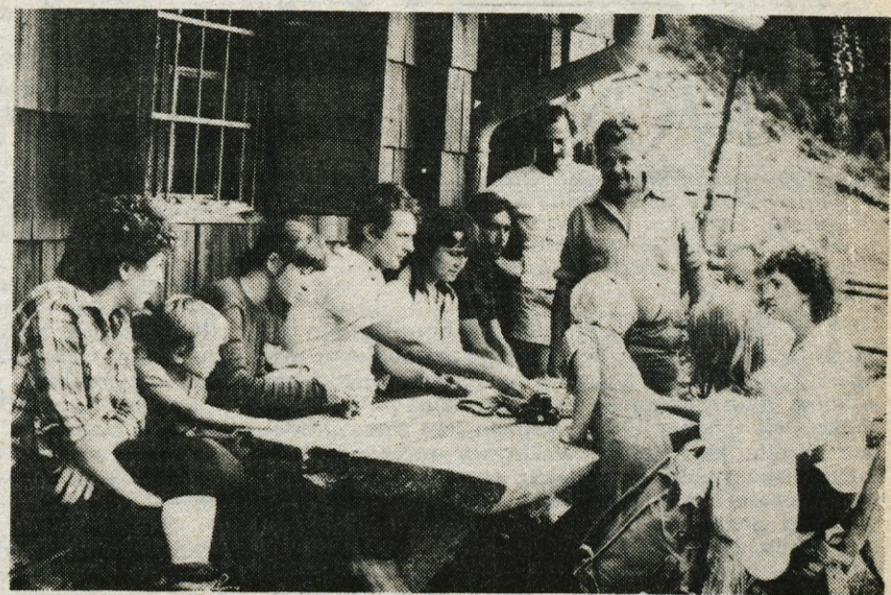
V Krambergerjevem delu se prepletajo sedanjost in preteklost, spomini in otipljiva stvarnost. Prav ob teh nasprotjih se topi slikarjeva govornica in postaja vedno bolj neposredna in zaupljiva. Cene Avguštin

Večer slovenskih podoknic

Škofja Loka — V petek, 3. septembra ob 19. uri bo Občinska konferenca ZSMS Škofja Loka skupaj z Zvezo kulturnih organizacij občine Škofja Loka priredila tradicionalni Večer slovenskih podoknic. Tako kot vsako leto bo prireditev na Mestnem trgu. V sporedu bodo sodelovali oktet Jelovica, oktet Cvetko Golar, oktet Donit iz Medvod, oktet Blegoš, Gorenjevaški oktet, nonet Mladi zadržniki in ena od folklornih skupin.

Fotografska razstava

Radovljica — V petek, 27. avgusta so v fotogaleriji v pasazi radovljske graščine odprli razstavo fotografij Foto-kino kluba Janez Puhar iz Kranja. S svojimi deli se predstavljajo: Marko Aljančič, Dušan Fišer, Sašo Ignaščenko, Branko Komac, Peter Kranjc, Mirko Križnar, Valentin Križnar, Marjan Kuček, Jurij Kurillo, Tone Marčan, Janez Marenčič, Ciril Pokorn, Jože Primožič, Sergio Sebeglija, Rafael Senk, Janez Sorli in Alojz Žibert.

Pri Petru na Veliki Poljani je vedno veselo — Foto: D. Dolenc

Peter Verbič, oskrbnik na Veliki Poljani: Hribovcu se ni treba bati za zdravje

Če bi ga ne poznala že tako dolgo, bi ne verjela, da je že v pokoju. Pa je Peter Verbič, izkušen planinec in oskrbnik planšarske kočice na Veliki Poljani pod Storžičem, februarja dopolnil šestdeset let. Ne kaže jih toliko. Prej štirideset!

Od malega že hodi v hribe. Hribovsko slo je povzel po očetu, pravi. Oče je nič kolikokrat, ko je doma na Bregu pri Komendi prišel pod večer s polja, še rinil na Krvavec. Mama se je jezila, a ni nič pomagalo. Fantje pa za njim! Eno leto je bil oskrbnik kočice na Čemšeniku nad Kokro. Tam je sam tudi kruh pekel. Takšen je bil, da ga je komaj iz peči potegnil. In Ljubljanci so samo na njegov kruh in mleko hodili. Potem je bil štiri leta oskrbnik na Kališču. Zdaj je že dvanajst let tu, na Veliki Poljani. Standard iz Kranja je imel včasih kočico, potem je vse skupaj prišlo pod Savo. Vsa zapuščenina in razdejana je bila, ko so jo dobili in se je lotili s popravili. Strop je bil v sobi udrin, iz shrambe so kar z lopatami metali staro milo, čaje, staro šaro. Peter Ceferin, on in Kozarjev Janez iz Save so največ naredili. Peter je prevzel mesto oskrbnika in vseh dvanajst let je v koči za vsak konec tedna. Od petka popoldne, do nedelje zvečer. Včasih je tu še med tednom. Zdaj že gre, ko je upokojen. A tiste dni rad izkoristi, da gre še kam drugam v hribe. Te dni bo šel v kamniške. Ali pa kam s kolesom. Moraš migati, pravi, ko pridejo leta, pa še bolj, sicer postaneš ves trd.

Posebno veselje moraš imeti, da te tako žene v hribe. 1300 metrov visoko leži Velika Poljana. In pot je strma. Toda zanj je to le sprehod, pa čeprav si vsakič naloži težak nahrbtnik. Po mleko hodi kar na Konjščico. Planinci že vedo, kako daleč je to. Peter pride sem in tja v sedmih urah. Verjetno je sicer še enkrat toliko daleč... Uren je, kot planinski kozel, pravijo, in le malokdo se upa meriti z njim. Tudi mladi ne! Nak, s tabo pa nikamor več, sem slišala mladega planinca, ki je pri njem pil čaj in ga je Peter vabil, da

bi skočila na Psico. Petra pa kar žene. Pa ga je neka Vogljanka zadnjič vprašala, kako zmore tole vsak konec tedna gor in nazaj, pa ji je dejal, da gor se že pomatra, nazaj gre pa kar z zmajem... Presneto, da so verjeli, se smeje Peter.

Dober čaj ima Peter skuhan za planince, ki prihajajo k njemu s Storžiča, Kališča, Male Poljane, Tolstega vrha, Kriške. Pa tudi skuha jim kaj dobrega. Vampe, svinjsko obarbo, juho. Nobene kuharice se ne boji. Le divjih prašičev, teh pa. Tako orjejo tam okrog njegove kočice, a kadar je treba, ni lovca blizu. Ujeli bi ga, ja, prašiča, če bi bil v steklenici, se priduša. Ko je zadnjič spet lomastilo tamle za kočico, je šel s svetilko pogledat. V svinjo in mladice je posvetil, pa se je svinja tako zadržala, da je samo v kočico stekel...

Sicer je pa tu gori lepo. Peter je zaljubljen v to svojo kočico. Rad ima planince, ki prihajajo. Vse pozna že v dno duše. Ne mara pijačevanja in že v začetku je red naredil. Zdaj prihajajo le taki, ki so res pravi hribovci. Poleti in pozimi. Da, tudi pozimi. Koča na Veliki Poljani je odprta vse leto. Peter prvi dela gaz. Kar naravnost gor iz Povelj. Drugi pa za njim. To je rekreacija! Lepo je to tudi pozimi. Tudi za smučarje so lepi tereni. Le vlečnic ni. Še bolj prav: Je le ostala tista prava zimska idila. Poleti pa je tu rož. Letos so ljudje kar ponoreli za materino dušico in arniko.

Tudi prenočiti se da pri Petru. Blizu dvajset ležišč ima. In posebnost, ki jo vidiš samo pri Petru in v Švici, pravijo: na vsaki odeji je namreč označeno, kje so noge in kje glava. In tako je treba posteljati. Ne pa, kot v drugih kočah, da kakorkoli že obračša odejo, ti smrdi »švica« pod nos. Vode ima dovolj, saj ima velik bazen za kapnico urejen, pa drva tudi, da jih čez zimo ne bo zeblo. Sicer pa, tisti, ki pogosto prihajajo k Petru, že vedo, da se jim ni bati, da bi pri njem kaj pogrešali. Še najmanj pa prijetne družbe in dobre volje.

D. Dolenc

Ohrid v paketu (z biserom)

Z ladjo k Sv. Naumu

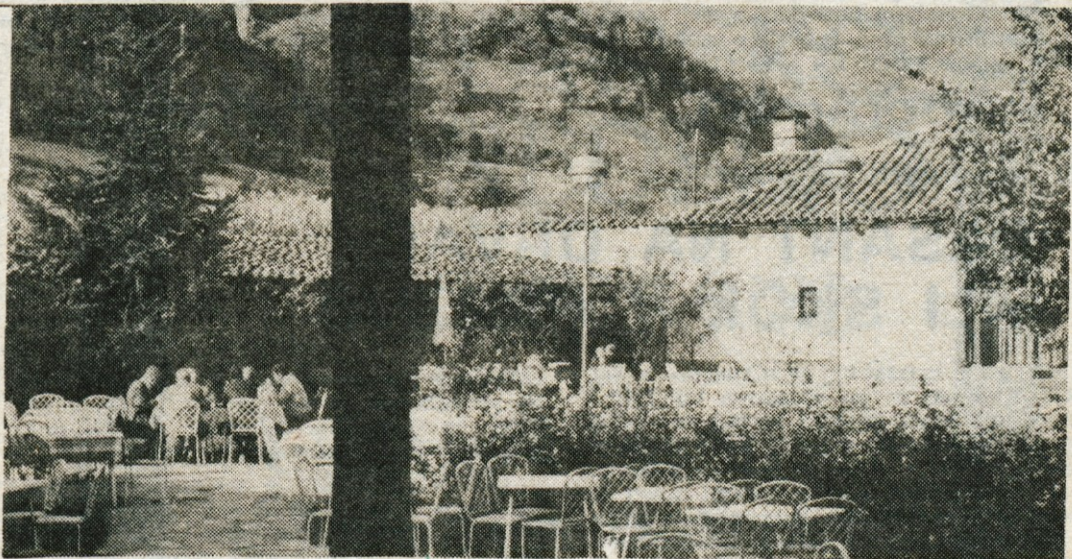
»Kdor ni videl Nauma, ni videl Ohrida«, sicer ni pregovor, govori pa se. Šarmantna Kompasova vodička Milica, ki te kraje dobro pozna in postreže z marsikakšnim zanimivim podatkom, kakršnih v uradnih vodičih ni, vabi na izlet k Sv. Naumu. Široka rečna ladja — nekoč je plula po Djerdapu — sprejme čredo turistične drobnice, ki z daljnogledom radovedno opazuje albanske vode in boje, s katerimi je označena meja. A videti ni kaj. Gladina je pusta. Zasebniki na oni strani ne smejo imeti čolnov.

Na naši strani obale pa se od Ohrida proti Naumu vrste stara naselja in moderna nomadska pribežališča. Hotelski kompleks Gorica, lepa plaža Sv. Stefan, veliki, udobni Metropol, malo naprej pa bahato, z okoljem ne posebno uglašeno počitniško naselje z domiselnim, zakrkljivim imenom Lagadin (kar pomeni lahko prislužen denar), v katerem ima svojo vlekajžico letos tolikanj popularni Miljan Miljanič. Na peščenem obrežju in zloženem pobočju ob vznožju Galice ležijo Peštane, vas ki slovi po obilju starih, pestrih običajev, po živopisnih nošah, številnih zdomcih in tri dni trajajočih svatbah, ki veljajo petične očete vsake tudi po 50 starih milijonov (kar nam »šparovnim« Kranjcem sploh niče v glavo). Med Peštani in Tarpejo, 5 kilometrov daleč od obale, so izmerili tudi največjo globino tega 350 kvadratnih metrov velikega jezera, 286 metrov, kar je seveda

rekord med jugoslovanskimi jezери. Na ilirsko plemo Desaretov spominja dandanes hotel z mičnimi bungalovi, kakšen kilometer naprej pa stoji sredi razkošnih krošenj in se — s kopnega nedostopen — ogleduje v bistri vodi sv. Naum. Cerkvica iz 14. stoletja je zelo elegantnih oblik in še posebej privlačna s prostro razporeditvijo opečnih zidakov.

Drugi Ciril in Metodov učenec, ki je širil pismenost in kulturo na naših tleh, je bil Naum, ki je leta 900 postavil samostan na najlepšem kraju ob jezeru, na skali, nedaleč od kraja, kjer v čudoviti igri barv pridre v jezersko sinjino Crni Drim. Samostan, ki je bil stoletja — celo pod osmansko nadvlado — kulturno žarišče z bogato knjižnico, je Naum posvetil nadangelu Mihaelu. Od prvotne Naumove cerkve, v kateri so ga leta 910 tudi pokopali, so ostali le temelji, današnja je bila zgrajena v 16. stoletju in pozneje še nekajkrat prezidana. Veliki ikonostas je okrašen z močno stiliziranimi in poslikanimi rezbarijami. V spodnji vrsti ikonostasa je šest velikih oljnatih ikon, ki jih je naslikal zograf Konstantin in so zanimive predvsem zato, ker je v njih očiten vpliv baročnih elementov, ki so prek zahodne Evrope prodrli v Grčijo.

Tudi kapela z Naumovim nagrobnikom je okrašena s freskami. V zgodnjem delu so prizori »Čudeži sv. Nauma«, nad grobom pa kompozicija, ki predstavlja Naumovo smrt. Samostansko poslopje, ki je pogorelo 1802, so pozneje obnovili, žal pa je ognjena ujma uničila veliko dragocenih spisov.

Od Nauma nas vodi pot v našo karavlo tik ob albanski meji. »Sejem bil je živ«, ko nas je sprejel komandant sredi vzorno urejenega vrta z vrtnicami vseh barv, bil pa je še večji, ko smo odkrili, da je od dveh mladih vojakov Slovencev eden iz mojega kraja in iz naše ulice! Tokrat so na svoj račun prišli tudi otroci, saj jim je dresiran štirinožec, pravi pasji playboy, priredil imenitno predstavo. Pri mejnem kamnu so se pa menda fotografirali prav vsi.

Poslovili smo se od prijaznih graničarjev in se napotili k Izvirom. Crni Drim vre iz tal na 3000 mestih in če človek hoče obhoditi le delček teh smaragdnih očes, je to poldrugo uro dolg sprehod. Tudi plaža, dolga in pešče-

na, je živo otroško igrišče, v senci visokih, veličastnih topolov pa je prijetna senca. Seveda tudi tu ne gre brez postvri ki so hrustljivo zapečene, na terasi ob zeleni vodi, polni rac in labodov, kulinarčna poezija.

Vendar se je treba posloviti. Na ladji postanemo spet pravi Kranjci in čez jezero, kamor se steka voda iz Biljaninih izvirov, iz Izvirov pri Naumu in iz podzemnih virov iz višjega Prespanskega jezera na višini 863 m — nadmorska višina Ohrida je 695 m — se razleže slovenska pesem, opomin, da bomo naslednji dan spet doma. Ohrid v paketu pa bo ostal lep spomin (z Biserom).

Alenka Bole-Vrabec

KAREL LESKOVEC

TRNULJE

5

Mati je odprla vrata in iz veže je butnil za njo val mrzlega zraka. Segla je pod strop po petrolejko, jo prižgala in odšla iz hiše z naročilom: »Dokler ne opraviš delom in ne skuham večerje, ostanem na peči! Molite lahko tudi v temi.« Vsi do najmanjšega smo zelo dobro vedeli, kaj pomeni Miklavžev večer. Prejšnje večere smo zmolili že vse, kar smo znali, in zmeraj spet začeli od začetka. Vse molitve so se nam zdele premalo vredne, da bi prišle do Miklavža. Največ jih je znal dve leti starejši brat Vinko. Najstarejše sestre Micke ni bilo več doma, ker je že služila v vasi za pestunjo. Če bo tam dovolj molila, jo bo obdaroval Miklavž pri gospodarju, je povedala mati. Vinko je sedel v kotu, s hrbtom naslonjen na zid. V rokah je držal velik očetov molitvenik in v temi listal po njem, da se je laže spomnil molitev. On je molil naprej, mi pa smo ponavljali za njim ali pa mu odgovarjali, kakor je pač zahtevala molitev.

Molili smo vsi v en glas. Včasih smo z glasovi pritiskali malo močneje, da je zadonelo po hiši, in potem skoraj popolnoma utihnili. Najmlajši, ki niso vedeli, zakaj tako zlobudranje, so zdaj pa zdaj zavekali, ker niso mogli pričakati, kdaj bo prišla mati s koruznim močnikom. Sem in tja je kdo od njih zavtil, kakor da bi mu hoteli potegniti kožo s telesa. To je pomenilo, da ga je nekdo krepko uštipnil. Drugi smo se zadržali nanj, naj bo tiho, drugače bo še huje padlo po njem. Najmanjšega, ki je bil še v plenicih, smo tiščali v kotu, da ga je bilo komaj videti iz cunj in je imel le toliko zraka, da je dihal.

Oče je sedel na klopi ob peči in tiho in mirno poslušal regljanje, ki je neprestano prihajalo s peči. Kadar se je kaj zataknilo in nismo znali naprej ali smo jo zavozili po svoje, je obrnil glavo in z glasom urezal proti peči, da ne gre tako, temveč drugače. Ko naj je postavil na pravi tir molitve, smo spet vsi hkrati zažebali kot žabe v mlaki.

Tako je trajala naša molitev vse dotlej, dokler ni mati prišla v hišo z večerjo v rokah in postavila petrolejko na okno zraven mize. Kakor da bi odprl kurnik, smo se usuli s peči in že so zaropotale žlice po prsteni skledi. Kot bi mignil, smo jo spraznili. Takrat je oče sam začel moliti naprej. Mati je odvila stenj v luči, da ne bi pogorelo preveč petroleja, ker se človek lahko z bogom pogovarja, tudi če ni luči. Kakor kipci smo klečali okoli peči in na ves glas odgovarjali na očetovo molitev. On je vedno klečal pri mizi. Prepričan je bil pač, da bo molitev segla bolj visoko, če kleči pri mizi, kjer je bilo dosti bolj mrzlo kot pri peči, saj se je ledeni srez na zidu v kotu nasproti peči kar svetlil. Oče je potreboval za rožni venec več kot pol ure. Ob drugih prilikah je moral marsikoga potipati z molitvenikom po glavi, ker sicer ni bilo miru, a na Miklavžev večer je bil tak red, da si ga večjega ni mogel želeči. Ko smo končali z rožnim vencem, smo se otroci kot veter pobrali spet na peč.

Oče in mati sta z najmlajšima kmalu odšla spat. Mi trije, ki nas je Miklavž imel že zapisane v svojih bukvah in nas bo gotovo obiskal, smo z molitvijo nadaljevali, vse dokler nas ni premagal spanec. Iztegnili smo se po peči in prespali noč kar na njej. Zvečer smo se sicer domenili, da bomo toliko časa čuli, da vidimo, kako bo prišel. Vse zaman! Že čez kakšno uro ali pa še prej, smo pospali, da bi nas lahko postavili v sneg, pa še ne vem, če bi se prebudili.

Kot vedno je tudi tisto jutro mati vstala prva. Komaj je prižgala luč, smo že krmeljavo odpirali oči. Kakor da smo zamudili kaj važnega, tako urno smo se skobacali iz cunj in pogledovali naravnost na mizo, če je sveti Miklavž ponoči pustil kaj za nas. In res, naše molitve niso bile zaman! Na mizi so stali trije slamnati peharji. V hipu nam je zaigralo srce, še posebno potem, ko je mati začutila, da smo se prebudili. »No, dobro jutro, otroci! Le pojdite pogledat, kaj vam je prinesel dobri svetnik!« je dahnila, kakor da se darov prav tako veseli kot mi.

In pogled čudo prečudno! Ob peharjih smo ostrmeli in otrpnili, kakor da si nobeden ne upa stopiti k mizi. Z nekakšnim strahom smo čakali na peči in ugibali, kaj neki nam je spustil v peharje. Potem pa smo z nepopisnim veseljem poskakali s peči in obstali pri mizi. Zapičili smo svoje poglede v peharje. Mati je povedala, čigav je kateri, ker je na vsakem pisalo, komu

gre. Vsi trije so bili pokriti s papirjem. Kakor da bi se zbal, da nam bodo pobegnili, smo hitro potegnili vsak svojega k sebi. Skrbno in počasi smo odkrili papir in že so se pokazale dobrote. Kako pravično je Miklavž razdelil darove vsakemu enako! Ta ali drugi je potihlo upal, da bi v njegov pehar lahko spustil kaj več, ker je menil, da ima več zaslug kot drugi. Starejši brat Vinko ni prav nič skrival, da je pričakoval več darov, saj je vendar on imel na skrbi molitev. A pokazalo se je, da Miklavž njegove vneme ni upošteval. Vsakdo je dobil pest suhih hrušk in krhljev, potem peščico bonbonov in svinčnik. Seveda ni pozabil na opomin k pridnosti, zato je čez vsak pehar visela suha vrbova šiba, kar je pomenilo, da svetnik z nami še zdaleč ni zadovoljen. To je potrdila tudi mati, ki je ves čas stala sredi hiše in se z nami vred veselila Miklavževih daril. »Da ja ne bo kdo dal prej kaj v usta, preden boste molili,« je skrbno naročila. Poslušni kot ovčke smo zgrabili vsak svoj pehar, se pognali nazaj na peč in vsi hkrati zaregljali jutranjo molitev. Vse dokler nismo končali, nas mati ni pustila samih. Šele potem je vzela luč in se kot senca umaknila iz hiše.

Šele zdaj, ko je vsak stiskal svoj pehar med nogami, se je v nas zbudila radovednost, kaj neki je prinesel Miklavž drugim otrokom. Komaj smo čakali, da smo smeli odriniti v šolo. Nekaj prej smo jo mahnili od doma kot po navadi. Po ozki snežni gazi smo šli, ko da nas nosi burja, samo da čimprej pridemo v razred in da vsem pokažemo, kako svetnik ni pozabil na nas. Slehernemu otroku v razredu je na obrazu igralo neznanstvo veselje, ker je dobrotnik otrok stopil tudi v njegovo hišo. Povsod so se gnetle skupince in tiščale glave skupaj, fantje in deklice pa so skrivnostno kazali drug drugemu, kaj so dobili v svojih peharjih. Največ nas je bilo deležnih podobnih darov. Takrat me je prvič prešinila pregrešna misel, kako je s to obdaritvijo. Seveda je nisem vsakemu razkrival in tudi doma si tega nisem upal povedati.

Gozdni Slavc, ki je bil sin bogatega in uglednega kmeta, se je postavljaval s takšno igracjo, da se nam je zdelo, da jo je Miklavž mogel prineseti edinole iz nebes. Med učiteljevo mizo in prvimi klopi je bilo precej prostora in tu se je zbralo največ otrok. Ležali so in čepeli na podu in gledali v majhno pločevinasto lokomotivo, ki je bila pisano pobarvana, da je kar sijalo od nje.

Ali to ni bilo še nič! Kar se nam je zdelo do kraja nemogoče — in skoraj bi dejal čudež — ta prelepa igračka je tekla sama. Tisti, ki so bili doma bliže Slavca, so ga kar naprej spraševali, kako da je prav njemu Miklavž prinesel tako čudovito igračko. Po skrajni nadležno spraševanje je kazalo, da so med nami otroci, ki niso verjeli vsega o dobrem svetniku.

Brat Vinko je z nami vred sveto verjel, da sam Miklavž nagradi pridne otroke za opravljene molitve, zato je s strahom dahnul: »Ja, Slavc, koliko si pa premolil, da ti je prinesel tako lepo darilo?« Ob bratovih besedah je postalo nekaj obrazov resnih, drugi pa so se spustili v smeh. Za božjo voljo, kaj naj to pomeni? Saj to vendar ni nič smešnega. Slavc nas je pogledal vse skupaj, mimogrede zamahnil z roko in dejal: »Vprašaj mojega očeta!« Še nekaj časa smo občudovali prelepo igračko, potem so se odprla vrata in učitelj nas je nagnal v klopi.

Po Slavčevih besedah se mi je začelo v glavi nekaj kuhati. Kaj naj vprašam očeta in le kaj ima oče pri tem? Saj mora vsak otrok moliti zase, in kolikor bo molil, toliko bo dobil. To nam mati ni le enkrat povedala. Kaj se skriva za tem? Vprašanje mi je vrtalo po glavi, da sem skoraj pozabil, da sem v šoli. Učitelj me je zalotil, da ne pazim in me je zaradi tega nagnal v kot.

Tudi med potjo domov smo se pogovarjali o tem. Skoraj vsi smo menili, da je z obdaritvijo nekaj narobe. Saj nismo videli le Slavca, ki je bil iz najbogatejše hiše v vasi, tudi pri drugih premožnejših otrocih smo se prepirali, da ni Miklavž prav nič skoparil. Po vsem, kar smo doživeli v šoli, smo občutili nekakšno razočaranje, kakor da nas je nekdo prevaral.

Doma smo najprej zaupali svoje dvome materi. Pa nismo dobili takega odgovora, kot smo ga pričakovali. Mati se je celo razjezila, kako nam je moglo kaj tako pregrešnega pasti na um, saj bi vendar morali vedeti, da je bog neskončno pravičen in da je prav on poslal na zemljo Miklavža z darili. »So že najbrž drugod več pomagali cerkvi in bogu kot pri nas in jim je zaradi tega Miklavž tudi več prinesel,« nam je razlagala. Verjeli smo, da ima mati prav, ali sumnja, ki se je naselila v naši notranjosti, le ni popustila.

Pozneje sem slišal od tistih, ki so hodili v višje razrede, da je vse o Miklavžu čista izmišljotina. Da pri tem, koliko bo temu ali onemu spustil v pehar, svetnik nima prav nič zraven, temveč da je vse odvisno od tega, koliko denarja premoreta oče in mati, ko nakupujeta v trgovini. Čeprav sem take zaupne govornice slišal z več strani, še vedno nisem bil gotov, da je res tako.

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(46. zapisk)

Toda radovednost mojih bralcev (kot tudi moja lastna!) mi le ne da miru, zato skušam na vprašanja odgovoriti, če le morem. (Sicer pa me pomirja dejstvo, da tudi učeni strokovnjaki pri marsikaterem imenu zapisejo, da mu ne vedo izvora, da še ni razjasnjeno, skratka, da ne vedo!).

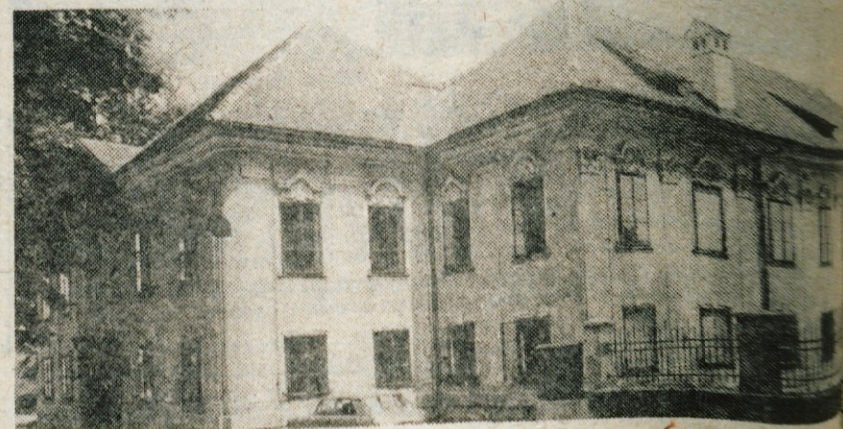
Tako smo se v teh zapisih srečali že z Jeprco ob gorenjski veliki cesti. No, povedati je le še treba, da je zaselek dobil ime po nekdanjem počivališču, namenjenem utrujenim popotnikom in voznikom. Takih prenočišč (hospitalov) smo imeli ob cestah, posebno pa ob gorskih prehodih, na slovenskih tleh kar precej. Omenim le še dobro ohranjeno »Jenjkovo kasarno« ob cesti na Jezerški vrh. Drug primer je Spitalič, velik kraj v Tuhinjski dolini, ki je dobil svoje krajevno ime po starem hospitalu, hospicu s prenočišči za potnike.

No, naša Jeprca, je dobila ime po nemški besedi »Herberge«, ki pomenja prav tako le krajevno popotniško prenočišče. Sicer pa je znan tudi ljudski izraz, ki izvira iz nemške besede: me sprejmeš na »jeprgo« — torej, če me boš prenočil? Od tod pa do »Jeprce« ni daleč. Sicer pa tudi dejstvo, da je bila vedno poleg takih srednjeveških hospitalov, postavljena kapela ali celo preprosta cerkvičica, govori za obstoj popotniškega prenočišča na Jeprci.

Drugo tako ime iz krajev, ki se jih dotikajo naši zapisi, je prav gotovo vrh Jeterbenk (772 m) vzhodno od doline Ločnice ali severno od Sv. Katarine (Topola). Menda so tu okrog še v 12. stoletju gospodarili »roparski« vitez Hertenberški — v ljudski govorici se je njihovo ime presnovalo v — Jeterbenk (iz Hertenberg).

Sicer pa se vprašanja o »pravi« pisavi krajevnih imen, ustavijo celo pri Goričanah, ki naj bi bile Goriče, kot jih je pisal še Valvasor v svoji Slavi vojvodine Kranjske, pisal je »Görtschach« ali Görzschach. Raztegnjeno ime (Goriče — Goričane) je menda prišlo v rabo šele pozneje, ko so si domačini nadeli ime Goričanje.

Celo za rečno ime Soro pravda še ni končana. Nekateri trde, da Poljansčica in Selščica pri Škofji Loki »sovrata«, se združita torej v »Sovro«. — No, kar ostanimo pri lepi Sori! Je blaglasnejše kot neka sovasta Sovra!

Graščina — dvorec Goričane

obramba

obramba

26 Radovan Timotijević

I. DESANT NA DRVAR ALI SKOK V PRAZNO

Najprej ga je zadržal boj za »Citadelo« in seji mišče, kjer naj bi po njegovem bil Tito z Vrhovnim štabom, nato pa, ko tam ni bilo nikogar, imel poročati drugega kot o hudih izgubah padalcev. Imel pa je še to smodilo, da se mu je med pristajanjem v enem izmed jadralnih letal razbila prav tista radijska postaja, prek katere naj bi vzdrževal zvezo z nemškim letalskim poveljstvom v Zagrebu. General Rendulic je tako samo prek izvidniških letal zvedel, da so padalci prispeli do tal. To pa je bilo tudi vse.

Ko je podporočnik Sieg zavzel »Citadelo«, je kapetan Rybka postavil svoje poveljniško mesto na koto 520 na vrhu Šobiča glave.

»Martelli! Postavite radijsko postajo na najprimernejšem mestu in ukažite, naj vzpostavijo zvezo s štabom armade,« je naročil svojemu adjutantu.

Medtem je z daljnogledom pregledoval teren na desnem bregu Unca in iskal primerno mesto, kamor bi se lahko spustil drugi val padalcev. Ugotovil je namreč, da se njegove zadetkane bojne skupine ne bodo mogle prebiti na nasprotni breg, kjer je bila Pečina. Prav tedaj je za njegovim hrbtom zadonela močna

eksplozija. Radijska postaja je umolknila, njena posadka pa je bila pobita. To so storili borci iz orožarske delavnice 6. liške proletarske divizije z eno samo minometno mino.

General Rendulic je po nestrpnem pričakovanju novic, ki pa jih ni bilo, ob 9.45 prek štaba 15. gorskega armadnega korpusa poslal kapetanu SS Rybki kratko radijsko brzojavko, v kateri ga je spraševal:

»Ali je Reiner že krenil?«

Ker tudi na to vprašanje ni prejel nobenega odgovora, je Rendulic poklical generala von Leyserja.

»Ste morda prejeli odgovor na mojo brzojavko?«

»Nisem, gospod general. Moji radiotelegrafisti jih nenehno kličejo, toda njihova radijska postaja sploh ne odgovarja,« je odgovoril von Leyser.

»Kaj pa vi, Leyser, menite? Ali so opravili nalogo?« ga je vprašal Rendulic.

»Sicer ne poznam tako dobro njihovega načrta, vendar mislim, da so nekaj le storili, ko pa že vse jutro ni od njih nobenega glasu,« je odgovoril von Leyser.

obramba

»Toda v tem primeru bi se mi morali javiti vsaj s kratko brzojavko, da bi lahko obvestili Vrhovno poveljstvo. Od tam so me že klicali. Ali naj bi jim spustil še eno radijsko postajo?« je vprašal Rendulic.

General von Leyser je pogledal na uro, nato pa dejal:

»Gospod general, kmalu sledi drugi val in bržkone res ne bi bilo slabo, če z njim pošljete kako močno radijsko postajo.«

HITLER SPRAŠUJE ZA IZID

Tisto popoldne se je general Rendulic spet pogovarjal z Vrhovnim poveljstvom Wehr-

Nemška radijska postaja na Šobiča Glavici

machta. Najprej je poročal, kako se je »konjev skok« in kako daleč so prispeli gove enote. Nato je generala Rendulica cal feldmaršal Keitel.

Takrat je Rendulic lahko poročal ostrih bojih na vsej fronti in o zajetju nemških oficirjev. Iz Abwehra v Sisku so namreč obvestili, da ima specialna komandna skupina »Zawadile« v svojih vrstah Gunterja Ezro Fowlerja, ki je bil oficir službe ameriške mornarice, Reuterjevega pisnika Johna Chetwina Talbota in angleškega vojaškega fotoreporterja Johna Freda Slada.

Med njimi je bil tudi ameriški pilot Stojan Pribičević, ki pa mu je kmalu uspelo zbežati iz ujetništva. Ko so se padalci spuščali na Drvar, se jim ni dalo iz njimov spremljevalec Jovan Delić pa hotel pustiti game in se je tako tudi on v nemškem ujetništvu.

»Dobro, kaj je pa s Titom?« je Rendulic direktno vpraševal feldmaršal Keitel.

»Od padalcev nimamo še nobenega obvestila, gospod feldmaršal. Zveza je kmalu vzpostavljena in takrat vam lahko poročam kaj natančnejšega,« je govoril Rendulic.

»Firer me že povprašuje, kako se razvija in kakšen uspeh ste dosegli. Vrhovno poveljstvo je pričakovalo ugodnejših vest, da razen teh prvih informacij nimate nič drugega,« je pripomnil Keitel.

Na krivih poteh

Komaj je prišel iz zapora na pogojni dopust, je Milan Kopše znova zagrešil več kaznivih dejanj

Cepprav je senat temeljnega sodišča Kranj, enota Radovljica za več kaznivih dejanj izrekel Milanu Kopše iz Radovljice omiljene kazni, pa je končna prostostna kazen za mladega 21-letnega povratnika vendarle dolga – pet let. Sodišče je namreč moralo upoštevati še sodbo za več kaznivih dejanj pred dvema letoma, saj celotne kazni zaradi pogojenega odpusta ni odslužil.

Celo več, le nekaj tednov kasneje, ko mu je bil odobren pogojni odpust, je že spet stopil na staro pot. Od januarja letos pa do začetka maja, ko ga odkrili, je šestkrat vlomil v stanovanjske hiše ali vikende, devetkrat je vlomil v zaklenjene avtomobile in si jih »posodil«, priznal pa je še poskus voloma in dve majhni tatvini.

Pred sodiščem je Milan Kopše povedal, da niti sam ne ve, čemu vladati. Po prihodu iz zapora si je našel zaposlitev kot natak, dobro je zaslužil, tako da zaradi finančne stiske nikakor ni segel po tuji last-

nini. Vsakič je bil sicer vinjen, ko se je odločil za vlom v tujo hišo ali tudi za vlom in odvzem avtomobila, vendar pa se sodišče potem ko je poslušalo in sprejelo mnenje sodnega izvedenca psihiatra, menilo, da je bil obtoženi ob izvrševanju kaznivih dejanj v takem stanju, da se je lahko zavedal vseh posledic.

Kopše je odkritosrčno povedal tudi za več dejanj, ki jih je zagrešil že pred dvema letoma. Tako je junija v Radovljici zlezal v klet hiše na Ljubljanski cesti in odnesel poleg puške – floberta še več drugih predmetov. Vlomil je še isti mesec tudi v vikend na Taležu, od koder je odnesel spalno vrečo, anorak, plinsko pištolo. V začetku septembra 1980 pa je po strelododu splezal na stavbo Specerije Bled in v pisarnah iskal vredne predmete, odnesel pa je dva žepna kalkulatorja in kasetofon.

Letos marca pa je vlomil v stanovanjsko hišo na Planinski cesti na Bledu in odnesel kasetofon, žepni računalnik in druge predmete. V začetku aprila je vlomil tudi v kino Bled, kjer je nasilno odprl zaklenjeno blagajno, odnesel pa je iztržek od prodanih kart v višini 5550 din in za polovico manjši iztržek točilnice. Januarja je vlomil tudi v mesnico KZK Gorenjske na Bledu, vendar ni vzel ničesar, konec marca letos pa je iz stanovanjske hiše na Bledu, kamor je vlomil, odnesel za 9500 din vrednih predmetov od srebrnega jedilnega pribora, ročne ure do orodja in knjig. Del predmetov, nabranih v vlomih, je prodal, del obdržal ali skril.

Senat temeljnega sodišča v Radovljici mu je za vsa ta dejanja izrekel enotno kazen petih let zapora. Pri tem je sodišče v veliki meri upoštevalo, da je Kopše še zelo mlad, nelahko otroštvo, vsa dejanja je obžaloval in je tudi pripravljen povrniti materialno škodo iz vlomov in tudi škodo za karambolirane avtomobile. Pred sodiščem je zatrdil, da se je resno odločil spremeniti dosedanje življenje, ki ga je doslej vodilo le za zapahe. Med obteževalnimi okoliščinami pa sodišče ni moglo tudi mimo tega, da je toliko kaznivih dejanj zagrešil v razmeroma kratkem času in da je bila povzročena škoda, čeprav so oškodovanci del predmetov že dobili povrnjenih, vendarle zelo velika. Sodba še ni pravomočna.

L. M.

Kje je mesto kulturnozgodovinskim dragocenostim?

Minuli teden je iz cerkve v Crngrobu izginil dragocen kip svete Uršule iz pozne gotike – Storičar še iščejo – Dogodek je poročil razmišljanja o zavarovanosti kulturnozgodovinskih predmetov

Crngrob – Iz cerkve v Crngrobu je prejšnji teden izginil pozlačen kip svete Uršule iz 16. stoletja. Kipec predstavlja svetnico, ki v desnici drži puščico, v levici pa odprto knjigo, stal pa je na malem zlatem oltarju. Cerkev ima poleg tega poznogotskega kipa neprecenljive vrednosti še vrsto drugih dragocenosti, že sama po sebi pa predstavlja lep primer kulturnozgodovinskega spomenika. Gotsko cerkev so postavili v 13. stoletju na romanskih osnovah, kasneje so jo nekajkrat dozidavali, današnja oblika pa je dobila pred več kot sto leti. Ta kulturnozgodovinski spomenik z lepimi primerki likovne umetnosti, je med ljubitelji umetnosti sila cenjen, zlasti tuji ga radi obiskujejo.

Ključarka Marija Jamnikova, ki skrbi za cerkev, je vajena odklepiti vrata turistom in jih voditi po cerkvi. Minuli petek, ko je namerala odzvoniti poldne, pa je v cerkvi zalotila mlajšega moškega; vrata, ki so v njeni odsotnosti nenehno zaklenjena, pa so bila le priprta. Sumljivega obiskovalca si je Jamnikova dodobra ogledala in si zapisala

njegovo številko, potem ko je odpeljal z avtomobilom. Vaščani so takoj obvestili miličnike, ki so nemudoma začeli raziskovati. V cerkvi so našli še nekaj kipcev, ki jih je storilec snel s podstavkov in očitno pripravil, da jih odnese. Široko razpredena mreža kriminalistov je še vedno na lovu za storilcem in izginulim kipcem svete Uršule.

Kraja je krepko osiromašila kulturnozgodovinski spomenik v Crngrobu, čeprav se mnogi obiskovalci niso zavedali velike zgodovinske in tudi denarne vrednosti nekaterih primerkov likovne umetnosti. Očitno pa se je dobro zavedal storilec, ki mu ni bilo težko stegniti tatinskih prstov po kulturnozgodovinski dragocenosti. Dogodek ponuja priliko, da se zamislimo nad tem, kako varujemo bogato zapuščino stoletij. Cerkev z ustreznim ambientom je morda najprimernejši prostor za kulturno zgodovinsko dragocene na-

božne kipe. Ze prav, da je ta hram kulture vsem dostopen, vendar bi bilo ob tem treba pomisliti tudi na negativno plat »odprtih vrat«. »Umetnostnim tatovom«, ki sicer niso vsakdanji pojav, a je vseeno treba računati z njimi, ki se kajpak dobro zavedajo vrednosti razstavljenih predmetov (še posebej, če pridejo dobrodu poučeni in z nečednimi nameni), ni težko poseči po nezavarovanem predmetu. V državah, kjer znajo varovati svojo kulturnozgodovinsko dediščino jim ni škoda denarja za drage alarmne naprave ali posebne muzeje. Naši kulturni pa denarja vedno manjka, saj bi sicer nešteti dragoceni predmeti ne životarili v depojih ali se nezavarovani ponujali dolgoročnemu.

Tatvina nas je oropala za veliko dragocenost, zato naj bo tudi dragocen poduk, naj skrbneje varujemo zgodovinsko dediščino. Morda bo to razgibalo tudi kroge, ki odmerjajo kulturni dinar ustanovam spomeniškega varstva, ki se bo tako rado posvetilo tudi manjšim a važnim spomenikom slovenske kulture, ki jo imamo tudi v vaških cerkvah.

K. Ž.

Koga je še ogoljufal?

Kranj – Zaradi suma kaznivih dejanj goljufije delavci Uprave za notranje zadeve v Kranju obravnavajo 30 let, iz Tržiča. Osumljeni je z izgo-

da bo pomagal pri nakupu avtomobila, da bo priskrbel določene predmete iz inozemstva ali da nujno potrebuje denar, ki ga bo takoj naslednjega dne vrnil, izvaljal občanom z območja Gorenjske, pa od drugod, večje zneske v dinar ali tuji valuti.

Uprava za notranje zadeve v Kranju prosi vse, ki jim osumljeni kakega kakršne koli zneske, pa če niso prijavili, da se zglašajo najbližji postaji milice ali na pravi za notranje zadeve v Kranju.

Osnovna šola Stane Žagar Kranj

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

ZA NEDOLOČEN ČAS

– UČITELJA RAZREDNEGA POUKA

Pogoj: – učitelj razrednega pouka

– UČITELJA TELESNE VZGOJE

Pogoj: – PU ali P

ZA DOLOČEN ČAS

– 2 UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA

za delo v OPB – nadomeščanje delavk v času porodniškega dopusta

Pogoj: – učitelj razrednega pouka

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov: Osnovna šola Stane Žagar Kranj, Cesta 1. maja 10a.

Stanovanj ni.

POKLICNA ŠOLA KRANJ

Cankarjeva 2

Delovna skupnost razpisuje dela in naloge

1. UČITELJA

za poučevanje samoupravljanja s temelji makrsizma (STM) za polni delovni čas za določen čas od 1. 9. 1982 do 31. 8. 1983

Pogoj: profesor ali PRU STM

2. UČITELJA

za poučevanje gradbeniških predmetov za polni delovni čas za določen čas od 1. 9. 1982 do 30. 6. 1983

Pogoj: visoka ali višja izobrazba gradbene smeri

3. UČITELJA

za poučevanje elektrotehniških predmetov za polni delovni čas za določen čas od 1. 9. 1982 do 31. 8. 1983

Pogoj: visoka ali višja izobrazba elektro smeri

4. UČITELJA

za poučevanje obrambe in zaščite z obsegom 8 ur tedensko za določen čas od 1. 9. 1982 do 30. 6. 1983

Pogoj: učitelj obrambe in zaščite

5. UČITELJA

za poučevanje ekonomike in organizacije OZD z obsegom 10 ur tedensko za polovični delovni čas za določen čas od 1. 9. 1982 do 30. 6. 1983.

Pogoj: visoka ali višja izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Poklicna šola Kranj, Cankarjeva 2, Kranj.

Za večjo prometno varnost

Rumene rutice

Jutri bo na cestah, ki vodijo proti osnovnim šolam, veliko otrok z rumenimi ruticami okoli vratu, po čemer jih bodo vsi udeleženci v prometu lahko spoznali, da so novinci. Republiški zakon o varnosti cestnega prometa namreč v 52. členu določa med drugim tudi to, da morajo otroci, ki obiskujejo malo šolo ali prvi razred osnovne šole, na poti v vzgojno varstveni zavod oziroma v šolo in iz nje nositi poleg odsevnega telesa tudi rumeno rutico okoli vratu.

Rumeno rutico nosijo prvošolci okoli vratu že vrsto let, pa menda ni odveč, če ob začetku šolskega leta znova opozorimo voznike motornih vozil in druge udeležence v prometu, naj bodo do malih šolarjev še posebej obzirni, posebno pri prečkanju ceste. Na ta način se da preprečiti marsikatero nesrečo, ki jo otroci v svoji neobgljenosti v gostem prometu lahko povzročijo, ali pa v otroški brezskrbnosti pozabijo, kar so jim naročili starši ali vzgojiteljice v vrtcu.

Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupščin gorenjskih občin pozivajo vse voznike motornih in drugih vozil, da so še posebej obzirni do prvošolcev z rumenimi ruticami ter tako preprečijo morebitno nesrečo.

Vozniki, bodite previdni in pazite na otroke, ko prečkajo ceste. Na ta način boste lahko preprečili marsikatero nesrečo!

-tom

IN
TURISTIČNO DRUŠTVO TRŽIČ
PRIREJATA
XIV. TRADICIONALNO

ŠUŠTARSKO NEDELJO

Tržič, 5. 9. '82

ŠUŠTARSKI SEMENJ RAZSTAVA OBUTVE MODNE REVIJE VESELICA

TRŽIČ VAS PRIČAKUJE!

Nаша državna reprezentanca v padalstvu, ki nas je zastopala na svetovnem prvenstvu. Od leve proti desni trener Srečo Medven, Uroš Šumar, Dušan Intihar, Darko Svetina, Iztok Jug in Bogdan Jug

Darko Svetina najuspešnejši

Lesce – V Lučencu na Češkoslovaškem je bilo letošnje svetovno prvenstvo v padalstvu, na katerem je sodelovalo skoraj 200 padalcev in padalk iz 26 držav. Našo reprezentanco so sestavljali Uroš Šumar iz Novega Sada, razen njega pa kar štirje padalci Alpskega letalskega centra iz Lesca: brata Iztok in Bogdan Jug, Darko Svetina in Dušan Intihar. Naša reprezentanca je bila najmlajša na letošnjem svetovnem prvenstvu, Bogdan Jug pa je bil z 18 leti najmlajši udeleženec. Tako je naša reprezentanca v glavnem na tem svetovnem prvenstvu nabirala izkušnje. Nekajkrat so bili že blizu uspeha, pa je prav neizkušenost naredila svoje. Tudi padal naš niso imeli najbolj, saj so bili bolj občutljivi na nenadne zračne tokove. Ekipo je bila najboljša reprezentanca Nemške demokratične republike, naši pa so bili 21. Darko Svetina je osvojil 58. mesto in je bil naš najuspešnejši, 66. je bil Iztok Jug, 70. Dušan Intihar, 92. Bogdan Jug in 95. Uroš Šumar. Tekmovali je 121 padalcev. Darko Svetina je bil z 19 centimetri v posamičnih skokih 44., enako dober pa je bil tudi Dušan Intihar, če se mu en skok, v katerem je zgrešil cilj za okrog pol metra, ne bi ponesrečil.

V figurativnih skokih so naši dosegli pričakovane in solidne rezultate. Najuspešnejši je bil Iztok Jug, ki je v štirih skokih zbral 36,49 sekunde. Upamo, da njegov odhod v JLA ne bo zavrl napredovanja v tej disciplini. Od naših smo veliko pričakovali in skupinskih skokih na cilj, vendar nam je tu sreča obrnila hrbet. Ne-

Streliško tekmovanje

Tržič – Člani športnega društva Lom pod Storžičem so pred dnevi pripravili prvo športno srečanje po počitnicah. Kar 30 njihovih članov se je pomerilo v streliškem prvenstvu Loma. Tekmovali so z zračno puško, zmagal pa je Milan Rozman, ki je zbral 36 krogov, drugi je bil s krogom manj Darko Meglič, tretje mesto pa je pripadlo Jožetu Rozmanu z 31 krogi, četrto in peto sta si razdelila Franci Meglič in Vinko Perne s po 29 krogov.

J. Kikel

Trgovska in gostinska DO
ZIVILA-CENTRAL KRANJ
Naklo 252

Komisija za delovna razmerja
DO Zivila Central, TOZD Go-
stinstvo objavlja prosta dela
in naloge

DVEH NATAKARJEV
(za novi lokal Tinkara na
Maistrovem trgu)

Poleg splošnih pogojev mo-
ra kandidat izpolnjevati še
naslednje:

- poklicna šola gostinske smeri,
- eno leto delovnih izkušenj,
- poskusni rok dva meseca.

Prijave sprejema kadrov-
ska služba DO ZIVILA-
CENTRAL, Maistrov trg 11,
15 dni po objavi.

Osnovna šola
LUCIJAN SELJAK
Kranj

Komisija za delovna razmerja
objavlja za nedoločen čas
prosta dela in naloge

SNAŽILKE
na podružnični šoli Orehek.

Prijave pošljite v 15 dneh.

srečen skok Bogdana Juga, v katerem je zgrešil cilj za dobra dva metra, je pokopal upe za dobro uvrstitev.

Z malo več vsreče bi naši dosegli izjemne rezultate.

Nekateri problemi pa vseeno še ostajajo. To so v prvi vrsti padala. Naši izdelovalci ne sledijo dosežkom na svetu. Če bi kupili tuje, bi bilo vprašanje, če bi jih pri nas priznali. Padalstvu zato kaže bolj pomagati. Leški padalci so redki primeri v našem športu, da morajo celotno svoje udejstvovanje plačati s svojim delom. V marsikaterem drugem športu razmetavamo denar, čeprav so uspehi manjši kot na primer pri padalstvu.

M. Hudovernik

Tečaj za nogometne sodnike

Kranj – Društvo nogometnih sodnikov Kranj vabi simpatizerje nogometa, naj se udeležijo tečaja za nogometne sodnike. Tečaj se bo začel septembra, rok prijave je 15. september. Prijavite se lahko na naslov: Društvo nogometnih sodnikov Kranj, c. Staneta Žagarja 27.

Maraton treh src

V soboto, 28. avgusta, je športno društvo »Pomurje« v Beltincih pod pokroviteljstvom Radenske in v sodelovanju z Zvezo telesnokulturnih organizacij Mur-ske Sobote, Gornja Radgona, Ljutomer in Lendava priredilo tradicionalni kole-sarski maraton »treh src«. Letošnji mara-ton je že tretji po vrsti, kot običajno kolesarji vozijo na velikem maratonu 120, na malem pa 50 kilometrov. Proga velikega maratona je potekala od Radencev prek Ljutomera, Razkrižja, Črencovcev, Lendave, Moravcev, Murske Sobote in Gornje Radgone do Radencev. Mali mara-tonci pa so kolesarili od Radencev do Križevcev, Veržej, Rakičane, Murske Sobote, Gedorovcev, Radencev, Gornje Radgone in nazaj do Radencev.

Razgibana vsebina

Tržič – Izšla je že šesta številka »Bil-tena«, glasila tržiške telesnokulturne skupnosti. Uvodno besedo mu je tokrat napisal predsednik skupščine telesnokul-turne skupnosti Slavko Teran, ki povze-ma nekatere organizacijske značilnosti skupnosti in njeno preteklo delo.

Vsebina je bogata, saj zajema športni utrip tržiške občine, od atletike, balina-nja, streljanja, plavanja, kegljanja, roko-meta, košarke, nogometa, motokrosa, zmajarstva, tenisa, do kreativnega športa in šaha. Bilten tokrat piše tudi o svojem podmladku, o šolarjih, ki jih šole vključujejo v občinske športne klube. Najbolj množično so se odzvali atleti. Tudi cibani kažejo zanimanje za šport, kar dokazujejo prireditve, namenjene po-sebej njim. Bilten je zabeležil tudi nekatere važne športne dogodke tržiškega poletja in športna dogajanja ob državnih praznikih.

Start mladincev na 400 m kravl v predtekmovanju. Na 7. startnem kamnu je kranjski Andrej Marenčič.

Mladinsko evropsko prvenstvo v plavanju

Naši ne razočarali, ne presenetili

INNSBRUCK, 29. avgusta – Po šti-rih dneh napetih bojov se je v tem tirol-skem mestu, ki ima nad 150.000 prebival-cev, končalo letošnje mladinsko evropsko prvenstvo v plavanju, skokih v vodo in umetnostnem plavanju. Nad štiristo ude-ležencev iz šestindvajsetih evropskih držav je v ponedeljek že zapustilo to zim-sko-sportno mesto, ki se je v teh dneh predstavilo tudi s plavalno prireditvijo. Kot vse kaže so Tirolci boljši organiza-torji zimskošportnih prireditev, kot takih, kot je bilo to evropsko mladinsko prven-stvo. Organizacija je namreč šepala na vsakem koraku. Na vsakem koraku se je poznalo, da pri takih prireditvah nimajo izkušenj. Vse preveč so organizatorji vs-o stvar jemali z levo roko. Mislili so si pač: kaj nam pa kdo more? Vseeno je tako prvenstvo na evropski ravni in udeležencem ni vseeno kako se skrbi za njih in kako je prvenstvo organizirano. Prven-stvo je bilo v odprtem bazenu in voda je imela komaj 23 stopinj. Vreme se v Alpah spreminja iz ure v uro. Nekaj ur je bilo vroče, že naslednje ure te je zeblo kot za stavo. In kako naj bodo udeleženci zado-voljni, če morajo v tako mrzlo vodo.

Če gledamo na uspehe, ki so jih dosegli udeleženci plavalnega dela prireditve, ne moremo mimo ugotoviti, da je plavanje v Evropi v stalnem vzponu. Ne samo v evropskih plavalnih veselih, temveč tudi v tistih državah, v katerih na pla-vanje ne dajo dosti. Res so bile v ospred-ju plavalke iz NDR in SZ. Pokazalo se je, da vse bolj in bolj v ospredje prihajajo plavalci in plavalke iz Poljske, Romunije, Švedske, Švice in Velike Britanije. Vsi ti so pobirali najboljše mesta, od prvega do tretjega. Ta mesta prinašajo tudi evrop-ska odličja. Med vsemi temi tekmovalkami in tekmovalci, ki so se borili za evropske plavalne naslove, so bili tudi Jugoslavlani. Štirinajst naših reprezentantov in re-prezentantk ni ne razočaralo ne presenetilo, čeprav so že na startu imeli kup nevshečnosti. Začelo se je že doma, saj naši že dolgo niso dobili opreme. Spet smo bili na prvenstvu neenotno oblečeni. Eni so imeli stare trenirke, drugi nove. In kako naj taki predstavljajo našo socialistično samoupravno Jugoslavijo. Že tu so naj-skromnejši in tako je bilo tudi v zvezi v reprezentanci. Druge reprezentance so glasno vzdobujale svoje v vodi, v našem taboru pa se je komaj slišal glas.

Ceprav so bili zapleti v našem taboru, so vsi svoje discipline odplavali le tako, kot smo si predstavljali. Nekateri so po-pravljali svoje osebne rekorde, drugi so bili blizu njih. Le malo je bilo takih, ki so odpovedali na vsej črti. To predvsem velja za Zagrebčana Čoviča. Le-ta je v predtekmovanju na 200 m kravl plaval tako dobro, da se je uvrstil v veliki finale. A v finalu je plaval za štiri sekunde slabše kot v predtekmovanju. Se in še bi lahko naštevali o »kiksih«, a vseeno ni bilo tako slabo kot je kazalo.

V velikem finalu je Splitčan Glavurdič na 200 m hrbtno zasedel osmo mesto, enako mesto je dobil tudi Čović v disci-plini 200 m kravl, osma je bila tudi moška štafeta na 2x400 m kravl. Med štirinajsti-mi jugoslovanskimi reprezentanti so bili tudi štirje Kranjčani. Mateja Kosirnik, Andrej Marenčič, Simon Solar in Bojan Bešter so svoje discipline odplavali so-lidno, čeprav je bilo pričakovati, da se bosta vsaj dva uvrstila v veliki finale. Dosti ni manjkalo, a opravičilo zanje je, da so prvič nastopili na tako velikem tekmovanju. Andrej Marenčič je bil na 400 m kravl sedemnajsti, na 200 m kravl devetnajsti in na 100 m kravl štirindvaj-seti. Simon Solar je plaval solidno, saj je bil na 200 m prsno štirinajsti, na 400 in 200 m mešano ter na 100 m prsno je bil trikrat sedemnajsti. Bojan Bešter je bil na 400 m mešano petindvajseti, na 200 m mešano je plaval v malem finalu, a žal je bil z dobrim rezultatom, ki bi bil najboljši od Jugoslovancev, diskvalificiran. Mateja Kosirnik je plavala 400 in 200 m mešano. Na 400 m mešano je zasedla sedemnajsto mesto, medtem ko je bila v malem finalu osma, v skupnem seštevku pa šestnajsta.

Trener Drago Petrič je takole ocenil nastope Kranjčanov: »Na 200 m mešano je Mateja Kosirnik v predtekmovanju to disciplino odplavala solidno, saj je dosegla enajsti najboljši čas. V malem finalu je plavala nekoliko slabše, a vseeno ni razočarala. Na 400 m kravl je bil vzrok za slabše mesto prevelika trema. Dopoldanski del je Mateja odplavala veliko bolje kot popoldanski.«

»Andrej Marenčič je po državnem članskem prvenstvu v Kranju staknil močan prehlad. Že rezultati na tren-ingu so pokazali, da na tem evrop-

skem prvenstvu ne bo dosegel tistega kar smo pričakovali. Da je bila ne-sreča še večja, je Andrej na poti v Innsbruck dobil še žledodni virus in bruhanje ga je vrglo še bolj iz tira. To se je pokazalo prvi dan ko je Andrej nastopil na 400 m mešano. Ko je šlo prvenstvo h koncu je bil vse boljši. Najboljši rezultat je dosegel v štafeti 4x200 m kravl.«

»Simon Solar je plaval 400 in 200 m mešano ter 100 in 200 m prsno. Je edi-ni, ki je plaval svoje osebne rekorde, čeprav je bil na 400 m mešano slabši kot sem pričakoval. V tej disciplini bi Simon s svojim osebnim rekordom lahko plaval v velikem finalu. V osta-lih treh disciplinah je bil dober, saj je z osebnimi rekordi dosegel zvezni razred. Tega je naskočeval celo sezono in na tem prvenstvu mu ga je uspelo dobiti.«

»Bojan Bešter je 200 in 400 m mešano odplaval z osebnimi rekordi. S temi je potrdil tudi zvezni razred. Na 200 m mešano je bil boljši kot na 400 m mešano. Vemo, da daljša meša-na disciplina ni Bojanova disciplina.«

Trener Miran Praprotnik: »Nastopi naših so bili od zadnjih dveh prven-stev, leta 1978 in 1980, vendarle boljši. To je generacija, ki veliko obeta. Če bi naši plavalci v predtekmovanjih svoje osebne rekorde bi jih več plavalo v velikem in malem finalu. Našim se pozna, da nimajo med-narodnih izkušenj. Doma so nepre-magljivi in tu so doživljali poraze, ki jim bodo pri nadaljnjem delu še kako koristili. Jugoslovonom bi koristili močni mednarodni mitingi. Na teh bi si nabirali izkušnje. Toda naša osred-nja zveza za to nima posluha. Prav v PZ Jugoslaviji so neurejene razmere in to se pozna tudi v reprezentanci. Ni pravega kolektivnega duha, čeprav je plavanje šport posameznikov. Kolek-tivni duh se ustvarja na skupnih pri-pravah, ki pa jih ni. Ta reprezentanca

je imela v Innsbrucku prvi stih-rop. Bešter, Marenčič in So-lar, ki bodo prihodnje leto na evropskem prvenstvu poka-zali več. So proizvod osebnih selekcijoniranja.«

Izjave kranjskih reprezentantov Mateja Kosirnik – »Na tem prven-stvu so presenetili Poljaki, ostali pa plavalci tako kot smo pričakovali naši reprezentanci so se izkazali samezniki. Sama sem od tega štva pričakovala več kot sem gla. Če bi ponovila svoje rekorde, bi svoje uvrstitev na prvenstvu izboljšala.«

Bojan Bešter – »Rezultat na mešano ni dober. Lahko bi bi hitreje. Več sem pričakoval dosegel. Na 200 m mešano dosegel osebni rekord in se v malem finalu. To sem si tudi te-le prišlo je do moje diskvalifikacije sem napravil nepravilen ob-predteklih na 200 m mešano sem gel osebni rekord in s tem zvezni razred.«

Simon Solar: »Na splošno sem jimi štirimi nastopi v posame-nciplinah zadovoljen, saj sem na 200 m prsno in 200 m mešano svoje najboljše rezultate. V pričakoval od 400 m mešano disciplino pa sem odplaval slabše kot sem pričakoval.«

Andrej Marenčič: »Razočaral nad svojimi uspehi. Edino do-blo plaval v štafeti 4x200 m kravl drugo mi je šlo po zlu. Res sem doma močno prehlajen, na prvenstvo me je dajal še zeblo pa je vplivalo tudi na uspehe v prvenstvu. Na 400 m kravl bi si jim osebnim rekordom 4:12 ga dosegel na mladinskih ba-lu uvrstil v veliki finale. Toda bi Treba je gledati naprej.«

Besedilo in slike: D. H.

Kranjski reprezentantje Mateja Kosirnik, Andrej Marenčič, Bojan Bešter, trener Miran Praprotnik in Simon Solar na evropskem prvenstvu v Innsbrucku niso ne presenetili, ne razočarali.

OBVESTILO

Cestno podjetje v Kranju obvešča, da bo cesta II/319 odseku VISOKO – POLJANE v Poljanski dolini zaprta ves promet v času od 2. 9. 1982 do 1. 10. 1982 in sicer ob 10.00 ur, četrtkih in petkih od 9.45 do 11.45 in od 15. do 18.00 ur.

Obvoz za ves promet je določen na relaciji ŠKOFJA LOKA – LJUBLJANA – LOGATEC – ŽIRI in obratno. Občasna popolna zapora je nujno potrebna zaradi miniranja brežin in izravnave nivelete ceste pri gradnji URANSKI III.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da navedena dela iz tehničnih in varnostnih razlogov ne moremo izvajati med prometom.

GOZDNO GOSPODARSTVO
KRANJ

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge ORGANIZIRANJU OBDELAV

Pogoji:
visoka šola gozdarske ali računalniške smeri,
3 leta prakse,
tečaj programerskega jezika COBOL, tečaj operacijskega sistema RRC in C-18, tečaj za urejevalca datoteke,
pasivno znanje angleščine

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim časom 3 mesecev.

Vloge z dokazili pošljite na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, n. sol. o. Delovna skupnost skupnih služb, Cesta Staneta Žagarja 27, Komisiji za delovna razmerja, v roku 15 dni po objavi časopisa.

MALI
OGLASI

telefon
27-960

nasproti porodnišnice
C. JLA 16
uprava
komerciala
ekonomska
propaganda 28-463

PRODAM

Prodajam LES za brunarico, velikost 5x4 M. Telefon 24-221 8633
Prodajam več PRAŠICEV, težkih od 40 do 120 kg. Posavec 16, Podnart 7994
Prodajam eno leto stare KOKOSI ali za zakol. Drinovec, Strahinj 8337
Prodajam močnejši POLNILEC akumulatorjev (do 25 A), cena 7.500 din. Ševič, Kranj, Šorlijeva 10 8363
Prodajam 6 mesecev brejo TELICO frižonice, Anica Goltež, Tržič, Bistrica 24, tel. 8374
Prodajam rabljena OKNA: 3 - 140 x 140 brez rolet, in 2 kosa - 140 x 140 z roletama. Naslov v oglašnem oddelku. 8478
Prodajam domače SADJEVO in SLIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 8505
Prodajam dva meseca stare, rjave KE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 8509
Prodajam SILOKOMBajn menzele, v stanju. Dolinar, Sv. Duh 47, Škofja Loka 8510
Prodajam 5 mesecev brejo TELICO, Kopačnica 19, Gorenja vas nad Loko 8583
Prodajam 3 »klafre« suhih bukovih Apno 5, Cerklje 8584
Prodajam JABOLKA na drevju in je-žerke in zimsko pobiravce za žganje. Čirče 8, Kranj 8585
Prodajam POLKAVČ in garderobno dvo-OMARO. Jeram, Uleta Gabrovska 8586
Prodajam zelo dobro ohranjen žitni BAJN zmaj 810, letnik 1974. Nace pivec, Roje 15, Šentjernej 68310 8587
Prodajam 1200 kosov modularne E, 200 kosov betonskih KVA-200 kosov OPEKE za pregradne in nov akumulator za R-4. Lahko 8622

na stanovanjski kredit. Mato Gostiša, Bavdkova 50, Kranj-Stražišče, Tel. 24-381 dopoldan 8588
Prodajam PAPIGE. Jože Klemenčič, Trojarjeva 37, Kranj-Stražišče 8589
Prodajam par kub. m suhih smrekovih PLOHOV. Nasovče 10, Komenda 8590
Prodajam 47 kv. m jesenovega PARKE-TA. Informacije po tel. 064-75-074 8591
Prodajam 2000 kosov STREŠNE OPE-KE bobrovec, nekaj ŠPIROVCEV, »glaj-ten«, klešč (dolžine 9 m) in 0,5 ha silažne KORUZE. Trboje 75, Kranj 8592
Prodajam OMARO, primerno za v dnevno sobo ali jedilnico. Kokalj, Naklo 164, tel. 47-252 8593
Prodajam 2 kW električni RADIATOR. Telefon 77-755 8594
Prodajam TELETA simentalca. Prebačev 36, Kranj 8595
Prodajam starejšo SPALNICO. Borut Bratuš, Zlatnarjeva 9/B, Kranj, tel. 21-418 8596
Prodajam 3 leta starega KONJA lipi-čanca za jahanje. Sp. Gorje 80/D 8597
AKVARISTI POZOR! Prodajam 4 me-secne star AKVARIJ, v brezhibnem stanju, angleški JUWEL, 255-litrski, 120x42, 5x50 cm, luč 2x40 W. Vse skupaj - akvarij s pokrovom opremljen s pro-filnim aluminijem, v kovinsko sivi barvi in EHEIM filter, najnovejši model 2013 s pretokom 390 l/h, po želji tudi lesen pod-stavek; ter tropske RIBE: skalarke in diske in drug dekorativni material; in biološki MIKROSKOP biolan S-1, pove-čanje 56 - 1350x. Ogled možen vsak dan. Telefon 064-75-784 8623
Prodajam 2 kub. m suhih smrekovih COLARIC. Naslov v oglašnem oddelku. 8626
Prodajam PRALNI STROJ indesit za 5.000 din. Finžgar, Tavčarjeva 28, Kranj 8627
Prodajam več PRAŠICEV, primernih za rejo, težkih od 30 do 110 kg. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 8628
Prodajam PEC za centralno kurjavo stadler, 4000 kalorij. Puštal 58, Škofja Loka 8629
Prodajam vhodna VRATA iz aluminij okvirja in mrežastega stekla, primerna za vhod v pisarno, mere 100x200. Radovljica, Trubarjeva 3 8630
KUPIM Kupim malo rabljeno SPALNICO. Naslov v oglašnem oddelku. 8598
Kupim FOTELJE fjord. Ponudbe dopoldan po tel. 22-929 8599
Kupim mlado KOZO, belo, brez rogov, ali dam zanj rjavo, z rogovi. Alojz Na-drag, Na Plavžu 19, Železniki 8633

Gradimo tudi jeseni

Za vse, ki gradijo bo gotovo pomembno, če bodo na enem kraju dobili večino tistega, kar potrebujejo pri gradnji.

V Metalki na Topniški v Ljubljani, v Domžalah in v Ptuj bo v dneh do 10. 9. posebno bogata izbira gradbenega materiala.

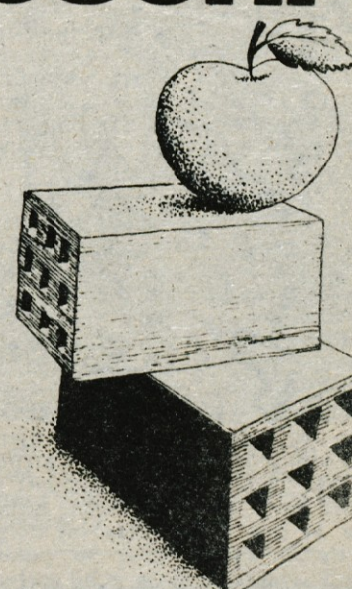
Naj vas opozorimo na: cement, cementne in opečne izdelke, apno, maltit, porolit, zidake, siporex bloke, termo in hidroizolacijski material, betonske strešnike, Schiedel dimnike, marmorne okenske police, tlak, obloge, lepilo za ploščice, fugirno maso, ploščice, betonsko železo in armaturne mreže, strešna okna, kovinske podboje, stavbno pohištvo, žlebove in cevi, vse vrste ograj.

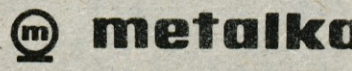
Novost na našem trgu so tudi celotne betonske montažne garaže.

Prodajamo za gotovino, gradbene kredite, za dinarje deviznega porekla (s popu-stom v višini temeljnega davka).

Na kupčvo željo organiziramo tudi prevoz na gradbišče!

Z Metalko sodelujejo: Gradnja Žalec, Marmor Hotavlje, Izolirka, Termika iz Ljubljane, Plutotehnika Beograd, Bitumenka Sarajevo. Železarna Jesenice, RSC Velenje, LIKO Vrhnika, GLIN Nazarje.

Kupim otroški ŠPORTNI VOZIČEK (marelo). Telefon 28-961 8612

VOZILA

Prodajam ZASTAVO 750 S, letnik 1979. Ogled popoldan. Benčič, Rudija Papeža 5, Kranj-Planina 8409
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1977, dobro ohranjeno. Hrast, Rudija Papeža 5, Kranj-Planina ali tel. 28-311 popoldan 8410
ZASTAVO 101, prodam po delih. Ogled možen po 15. uri ali po telefonu 81-441 - int. 3350 od 6. do 14. ure. Beznik, Zasp, Stagne 26, Bled 8579
Prodajam VW motor za menjalnikom 1200. Kokalj, Kopačnica 19, Gorenja vas nad Škofjo Loko 8600
Prodajam ZASTAVO 750 lux, letnik 1973, cena 20.000 din. Ogled popoldan. Levačič, Frankovo naselje 46, Škofja Loka 8601
Po delih prodam ZASTAVO 101. Niko Delošević, Bistrica 165 pri Tržiču 8602
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975. Franc Ferjan, Luže 63 proti Olševku, Senčur 8603
Prodajam MOTORNO KOLO MZ 250, 16.000 km Matjaž Tilinger, Mlakarjeva 13, Kranj 8604
Prodajam RENAULT 4, letnik 1977. Selo 8/A, Zirovnica, tel. 89-404 8605
Prodajam ZASTAVO 750 L, letnik 1976. Potočnik - Gostišna pri »Štihnua«, Selške Lajše 12, Selca 8606
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1974, re-gistrirano do julija 1983. Ambrožič, Krnica 12, Zg. Gorje 8607
Prodajam WARTBURG standard, letnik 1970, za 45.000 din. Informacije po tel. 74-449 8608
Prodajam AUSTIN 1300, december 1971, potreben kleparskih del, lahko tudi po delih. Informacije po tel. 064-81-718 po-poldan 8609
Prodajam ZASTAVO 101, obnovljeno, letnik 1974. Ogled popoldan. Urban Legat, Lesce, Tovarniška 20 8610
Prodajam ZASTAVO 750. Slavko Legat, Alpska c. 12, Lesce 8611
Prodajam PEUGEOT 404, registriran do julija 1983, cena 6 SM in dele za peugeot; dve PEČI na olje in dva rabljena te-lefona. Kranj, Mlekarska 10 - Čirče 8631
R-4 TL, letnik 1976, registriran do 20. julija 1983, prodam.Vrečko, Dvorska vas 5, Begunje 8632

preureditev v bife, celotna najemnina znaša 18 SM, celotno predplačilo. Parti-zanska 9, Bled 8618

ZAPOSLOTITVE

ČISTILKE za nočni lokal, zaposlimo redno ali honorarno. Ugoden delovni čas, pogoji in OD. Ponudbe: Pibernik, Prešer-nova 33 Bled 8562

OBVESTILA

Opravljam VRTANJE za centralne in DOLBLJENJE (štemanje) za elektriko. Informacije popoldan po telefonu 064-24-788 8329
OBNAVLJAM IN POPRAVLJAM zavore ter izpušni sistem za zastavo in re-nault. Petrič, Orehovlje, Kranj 8566
IZDELUJEM vse vrste ročno kovanih okenskih mrež, balkonskih ograj, ter vse ostale kovane izdelke. Solar, Kamna gorica 57, tel. 79-562 8619
SERVIS! za čiščenje »tepihov«, tapi-soma in itisona! Čistim za zasebni in družbeni sektor. Telefon 25-819 od 14. do 20. ure 8620
AVTOMOBILISTI! V Naklem, na-sproti pošte je odprta nova avtoelektri-karska delavnica. Telefon 26-954 - sta-novanje; 47-044 - delavnica 8621
BAGAT TEČAJ KROJENJA IN ŠIVANJA v Kranju obvešča, da začne z vpisom v nov začetni in nadaljevalni te- 8624

čaj 1. septembra 1982, ob 15. uri in 2. septembra 1982, ob 8. uri. Delavski dom - vhod 6, ali tel. 47-256 8622

OBVESTILO KINOLOŠKEGA DRUŠTVA ŠKOFJA LOKA

Kinološko društvo Škofja Loka prireja nastop ŠOLA-NIH PSOV, dne, 5. septem-bra 1982 ob 10. uri na no-gometnem igrišču v Pušta-lu.

ZAHVALA

Vsem krajanom in gasilec se za-hvaljujem za pomoč ob požaru, prav tako ZAVAROVALNI SKUPNOSTI TRI-GLAV iz Kranja za hitro izplačano odškodnino. Franc Selak, Kladje 2, Go-renja vas 8624

OSTALO

Profesorica uči angleško konverzacijo - otroke od 1. do 4. razreda osnovne šole. Telefon 28-071 8625

Sporočamo žalostno vest, da nas je nepričakovano zapustil naš
dobri mož, ata, brat in stric

JOŽE KERN

mizarski mojster v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 31. avgusta 1982, ob 16. uri
na pokopališču v Predvoru

ŽALUJOČI: žena Kati, otroci Jože, Rajko, Ani, Jelka z
družinami in drugo sorodstvo

Zg. Bela, 29. avgusta 1982

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dobri mož, ata,
stari ata, brat, stric, nečak, bratranec in tast

VINKO KONC

krojač v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 31. avgusta 1982, ob 16. uri
na kranjskem pokopališču.

ŽALUJOČI: žena Angelca, sin Miro in hčerka Zdenka z dru-
žinama, sestra Slavica, brat Francelj in Slavko z družinami,
vnuki Aleš, Jaka in Klemen

Kranj, 29. avgusta 1982

Sporočamo žalostno vest, da nas je po težki bolezni za vedno zapustila naša draga

ANICA BROVČ

roj. Vižintin

Od drage pokojnice se bomo poslovili v torek, 31. avgusta 1982, ob 16.30 na kranjskem
pokopališču.

VSINJENI

Kranj, 29. avgusta 1982

STANOVANJA

Kupim novejšo ali novo dvosobno STANOVANJE v Kranju. Ponudbe spo-ročite po tel. 47-002 - Kranj 8545
Mirnemu dekletu oddam SOBO. Kern, Žanova 18, Kranj 8613
STANOVANJE v Kranju, oddam zi-darju za 5 let, brezplačno za zidarska dela pri hiši. Šifra: Omet 8614
Fant in dekle iščeta STANOVANJE v Kranju ali bližnji okolici. Badič, Milje 21, Kranj 8615
Prodajam večjo SOBO s prostorom za kuhanje in kopalnico, s posebnim vho-dom, v centru Radovljice, cena 19 SM. Informacije: Partizanska 9, Bled 8616
Oddam opremljeno SOBO s souporabo kopalnice, najraje poštenemu samskemu dekletu. F. Grošelj, tel. 064-74-769 - Lesce-Bled 8617

POSESTI

Za dobo 8 let, v centru Radovljice oddam v najem primeren PROSTOR za

VZGOJNO VARSTVENI ZAVOD Kranj

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju

DVE ČISTILKI za vrtec Mojca na Planini in vrtec Maksa Rozman-Tatjana v Stražišču

Pogoji:

- vsaj 6 razredov osnovne šole,
- 1 mesec delovnih izkušenj

VZDRŽEVALCA - ŠOFERJA

Pogoji

- končana osnovna šola,
- vozniški izpit B kategorije,
- 1 mesec delovnih izkušenj.

Kandidati naj vložijo pismene prijave z dokazili o izobrazbi v 15 dneh po objavi v kadrovske službi VVZ Kranj, Staneta Žagarja 19, Kranj. Kandidate bomo povabili na razgovor.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije
in računalništvo
KRANJ, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja in OD Delovne skupnosti skupnih služb TELEMATIKE objavlja dela in naloge

VODJE ODDELKA ZA DRUŽBENE ZADEVE

Pogoji:

- visokošolska izobrazba s področja socialnega dela in orga-nizacije dela,
- aktivno znanje tujega jezika,
- zaželeno so delovne izkušnje s področja socialnega dela, zadovoljevanja stanovanjskih potreb in ostalih vidikov druž-benega standarda;
- kandidata brez delovnih izkušenj bomo zaposlili kot priprav-nika

SAMOSTOJNEGA STROKOVNEGA SODELAVCA ZA PREDHODNI POSTOPEK IZ VARSTVA PRI DELU

Pogoji:

- diplomirani inženir strojništva,
- aktivno znanje tujega jezika,
- zaželeno so delovne izkušnje s področja vključevanja ukre-pov iz varstva pri delu v tehnološko in investicijsko dejav-nost

SAMOSTOJNEGA STROKOVNEGA SODELAVCA ZA IZOBRAŽEVANJE

Pogoji:

- diplomirani psiholog,
- opravljen andragoški izpit,
- aktivno znanje tujega jezika,
- 4 leta ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogo-jev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh na naslov: Iskra Telematika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

Voda iz Kadunčevega korita je napajala vso vas

Ne le, da je voda potrebna življenju. Voda je življenje! In nič čudnega, da so vaščani Strahinja oni dan zagnali vik in krik, kajti zasuli so jim studenec, ki je ob suhih dneh dajal vodo ne le Zadnjemu koncu, temveč vsemu Strahinju. In biti brez vode za kuho, za živino, za pranje, namakanje vrtov...

Več kot sto let že teče studenec v Zadnjem koncu po žlebu v korito. Eden najmočnejših studencev je in tak, ki nikoli ne presahne. Tudi ob najhujši suši je vode dovolj. Strahinjčani so mu naredili najprej leseno korito. Pred več kot sto leti je bilo to. Potem so se vzeli skupaj in mu naredili betoniranega. Velikega, širokega, da je več žena hkrati lahko pralo perilo na njem, da so iz njega napolnili sode za napajanje živine. Vsa vas je pod večer s kimpeži in vozovi hitela v Zadnji konec. Edina voda je bila to za Strahinj dolga desetletja. Pred vojno so potem naredili vodovod, ki pa je bil speljan le v premožnejše hiše. Ko so prišli Nemci, so ta dotrajani vodovod malce popravili, da bi se pač prikupili vaščanom. V samem začetku je bilo. Kakšnih trideset hiš v Strahinju je tedaj imelo vodo v hišah. Toda še vedno je vse hodilo na studenec, na Kadunčevo korito.

Pred nekako tremi leti je bil v Strahinju na novo napeljan vodovod. Pred tem so si ljudje, ki so imeli hiše v bregu, pomagali z rezervoarji in črpalkami. Vsi presrečni, da bo tu vodovod, res pravi vodovod, v katerem ne bo nikoli zmanjkalo vode, pritiska, so metali ven hidroforje, ki so strahotno ropotali in se vključevali ob najbolj nepravem trenutku. A glej šmenta, ko so se spet usteli. Voda s pipe poleti po dva meseca ne teče, pozimi pa tudi najmanj en mesec. Ob sobotah in nedeljah navadno le grgra v pipah. In seveda, ne delajo tudi pralni stroji. Kam sedaj? Nikamor drugam kot na Kadunčevo korito! Tam je edina zanesljiva voda, ki ne bo presahnila ob sobotah in nedeljah in ne ob suši.

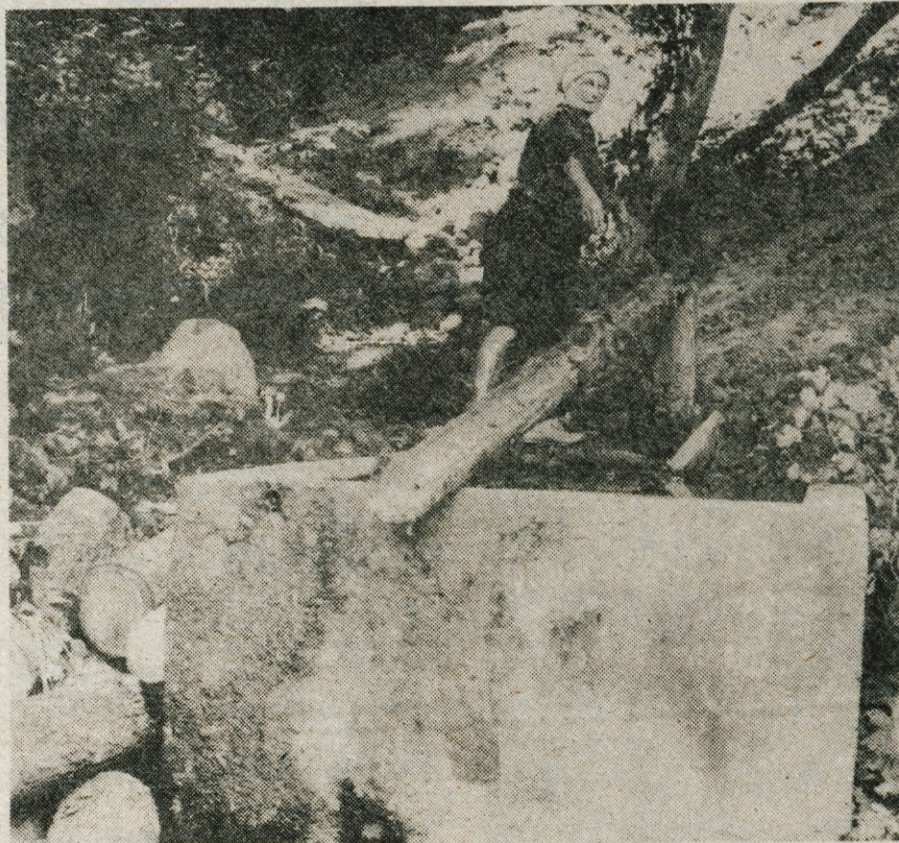
Vsak mesec enkrat so ga očistile gospodinje, da so v lepem prale, gospodarji pa so skrbeli za žleb, za dohod do korita. Tu se je zbirala vsa vas. Zdrava, čista voda je to. Pozimi topla, poleti mrzla. In vedno vsaj za prst na debelo teče iz korita. Za odžejati in skuhati je je vedno. In če danes v vodovodu še teče, ne veš, če bo še jutri. Voda s Kadunčevega studenca je bila edino zanesljiva.

Pa se ti najde nekdo, prišlek, ki se je spravil prav v hribu nad stu-

dencem ravnanje zemljo in jo porivati na vse strani. Buldožer je ril in z zemljo zasipal tudi studenec. Najprej sam izvir, tam kjer je iz temne luknje naravnost iz zemlje izviral studenec, potem pa vse do korita. Tam na začetku korita se je ustavil. Voda ne teče več po žlebu, temveč si je pod vso tisto zemljo, ki so jo nasuli nanj našla pot spodaj, pod koritom in se zliva po poti. Samovoljno, neodgovorno dejanje. Nič čudnega, da so vaščani jezni. Če se je novi lastnik že lotil takšnega dela, naj bi

studenec poprej zaščitil, ali pa vsaj povedal, da bo z deli šel tako daleč. Zahtevajo, da pri studencu takoj odstrani zemljo, očisti korito in da je pri njihovi vodi tako, kot je bilo. Studenec je last vseh, ne le tistega, ki je zemljišče kupil. Kot smo izvedeli, krajevna skupnost že ukrepa, a kako so se okrog studenca dogovorili, še ne vemo. Upamo le, da bo Kadunčevo korito kmalu spet nared in bo Strahinjčanom spet tekla čista studenčina.

D. Dolenc

Slovo od Jošta

»Enkrat se pride, enkrat pa gre,« pravita Marica in Mirko Lipanovič, dobra znanca vseh Kranjčanov in okoličanov, ki redno obiskujejo Jošt. Pred dobrimi petimi leti sta prevzela dom kranjskega smučarskega kluba na Joštu in ga, priznati moramo, odlično vodila. Vsi, onadva, otroci in še številni sorodniki so poprijeli, kadar je bil največji naval. Ob sobotah, nedeljah. Prav zaradi njih in solidne postrežbe v hiši, je postal

dom tako obiskan. Saj je bil včasih tudi, toda tako kot ta leta, še nikoli. Oni dan sem lahko v knjigi razbrala, da ga je samo letos obiskalo čez 13.000 obiskovalcev. Samo tistih, ki se vpišejo. Pa je veliko takih, ki se sploh ne vpišejo in ne štejem zraven tudi obiskov tistih, ki se vpisujejo v »ta lepo« knjigo, ker so prišli letos sem gor že večkrat kot tridesetkrat. Kočar iz Stražišča je bil letos že 190-krat, Marn nekakrat manj. Sicer pa Kočar letos že tretje leto vodi. Lani je bil 319 krat!

1978. so se začeli »Joštari« vpiševati. Stražiška šolnica Tilka Medvedova in Omanov Matko sta prišla na misel, da bi spremljali te obiske. In tako se je to razvijalo, oskrbnika sta pridala še značke in zadnje leto celo plakete za tiste, ki največkrat na leto pridejo sem gor. Kar nekakšno tekmovanje je nastalo in menda skoraj ni stražiškega planince, ki bi bil tu manj kot šestdesetkrat na leto.

Pa ni to tisto, kar vleče Kranjčane sem gor. Ravno prav daleč je za turo po delu, da si premigaš kosti, pa hitro in prijazno si postrežen. Zdi se, da tu kuhajo najboljši čaj, pa vrsto dobrot imajo na jedilniku. In kar je menda najbolj pomembno: čistoča vlada v tem domu. Takoj ko sta prišla, sta mize pregrnila z damstnimi prti in belimi nadprti. Čista miza je zahtevala tudi lepo obnašanje. Nobenega čika jim danes ni treba pobrati. Vseh pet let ni bilo nobenega pretepa, nobenega posredovanja miličnikov.

»Ni važno, kako gosta sprejmeš,« pravi Mirko, »važno je, kako ga odpraviš iz hiše. Če vem, da je bilo že preveč pijače, mu je ne dam več. Pa ne zato, ker bi potem razgrajal, pač pa zato, da bo jutri lahko spet zdrav prišel sem gor. In dobro smo se razumeli.

Danes, 31. avgusta, se bodo prijatelji Jošta poslovili od Marice in Mirka. V Ljubljano odhajata. Hrib je postal prevelik napor zanj. Otroci so odrasli in so v službah, tako da nanje ne moreta več računati za pomoč, pa tudi utrudila sta se. Po dvesto, tristo, pa tudi petsto obiskovalcev na dan ni majhna reč. Žal jima bo za ljudi. Toliko dobrih prijateljev sta tu našla. Škoda bi bilo, da bi se Jošt z novim oskrbnikom spremenil. Ta dinamika mora ostati. Težko delo bo imel novi oskrbnik. Njima je bilo lažje, kajti tedaj sta začela vse znova. Zdaj smo vsi, priznajmo, tudi razvajeni. Ko prideš, je čaj takoj na mizi, pa šilce, pa presta, pa pivo, brizganec in iz kuhinje pride v najkrajšem času zaželeni jed. Tako smo bili navaženi. Tudi novi oskrbnik se bo trudil po najboljših močeh, ga pozna Mirko. Le da bi mu prehitro ne vzeli volje!

D. Dolenc

Marica in Mirko, oskrbnika v domu na Joštu nad Kranjem, se bosta danes popoldne poslovila od svojih stalnih gostov — Foto: D. Dolenc

OBVESTILO

delavcem in obrtnikom na Gorenjskem

Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske organizira ogled

jesenskega zagrebškega velesejma

Datum: petek, 17. in sobota, 18. septembra 1982 in ponedeljek, 20. in torek, 21. septembra 1982

Odhod avtobusa iz Kranja ob 6. uri zjutraj izpred hotela Creina.

Program:

- ogled velesejma, nočitev v Čatežu;
- drugi dan ogled vrtnarije, ki jo ureja Agraria, TOZD Vrtnarija Brežice; popoldan povratek domov.

Cena 2000 din, za delavce Sklad povrne 70 % stroškov, 30 % prispevajo sami. Obrtniki plačajo polno ceno.

PRIJAVE do 5. septembra 1982, na Sklad ali Združenje obrtnikov.

GLASOVA ANKETA

Zakaj na Triglav

Kredarica — Ze iz davnin je Triglav privlačil mnoge ljudi iz doline. Daleč v goro so najprej zahajali trentarski lovci pa bohinjski pastirji. Zanimivo pogorje so raziskovali številni znanstveniki. Ze pred dvema stoletjema so se na mogočni vrh povzpeli štirje srčni možje. Njim je sledila vrsta znanih gornikov, tujih in domačih. V tem stoletju, med obema svetovnima vojnama, je v boju proti ponemčevanju naše dežele veliki očiak postal celo nacionalni simbol slovenstva.

Tudi danes mnogim veliko pomeni vzpon na našo najvišjo goro. To dokazuje nepopisna gneča v triglavskih postojankah, posebno kadar slabo vreme preseneti obiskovalce na poti. Tako je bilo konec minulega tedna, ko se je množica planincev — nekaj tudi pomanjkljivo opremljenih — premočena selila od koč do koč in čakala ugodnejših razmer za vzpon na goro ali spust z nje.

Vendar naša pozornost tokrat ni veljala pripravljenosti planincev za hojo po gorah. Tri izmed obiskovalcev Triglavskega doma na Kredarici smo poprašali, zakaj jih privablja Triglav in kaj jih strnili svoje planinske vtise!

gozdne sadeže in tako zdravo koristno s prijetnim. Hoja planine mi namreč po napornem delu pomeni ugodno sprostitev.

Tako visoko sem prvič sem pri delu stalno na nogah, hojo nisem imela težav, čeprav vzpon iz Vrat zelo strm. Prosim sem z delavci iz našega podjetja, ki so organizirali izlet na Triglav, da bi prišla na vrh, zaradi razgleda, če bo malo pa zato, da se bom pohvalila z osvojitvijo najvišjega vrha.

Sedaj, ko imam odrasle otroke, bom imela še dovolj možnosti planinske izlete. Vseeno mislim, da se bom raje odločila za obisk nižjih vrhov, kar je manj pomorno.

Janko Knific, 40-letni vzdrževalec stavb v škofjeloški Termiki, doma iz Škofje Loke: »Od otroških let zahajam v planine. Izučil sem se za sobnega slikarja in z očetom sva veliko opravljala to delo tudi po hribovskih kmetijah. Ugajala sta mi prijaznost tamkajšnjih ljudi pa mir v višinskem svetu, zato sem začel hoditi v gore tudi za razvedrilo.

Največkrat grem na planinski izlet z družino; z ženo, 13-letnim sinom Tomažem in 17-letno hčerko Vesno. Prav otroci, ki jih navdušujejo lepote gorske pokrajine, so me nagovorili za tokratni obisk Triglava. Jaz sem to že osmič, drugi člani družine pa prvič. Odločili smo se za vzpon z Rudnega polja in vrnitev prek Triglavskih jezer v Bohinj, vendar je uredništvo zamišljene ture odvisna tudi od vremena. Sicer pa bomo na Triglav zagotovo prišli v bodoče še iz drugih smeri. Upamo samo, da bo prenovi doma na Kredarici, tod kaj lažje priti do prenočišča.

Ančka Triler, 54-letna kurirka v kranjski Kokri, doma iz Kranja:

»Z domačimi, predvsem sestro, pogosto obiskujem nižje planine, zlasti Jelovico in vrhove okrog Kranja. Radi nabiramo razne

Anton Povše, 30-letni tromehanik v zagorski Energoinvesti, doma iz gorja: »Ze okrog osem let naram kot član Planinskega društva iz Zagorja. Moj planinski izlet, ki me je prevzel zaradi lepe pokrajine, prijetne družbe, je bil uspešen prav na Triglav. Na tej gori sem letos že sedmič. Prihajam različnih poteh, da je bolj mivo. Zakaj? Enkrat bi rad doživel zares lepo vreme. S Triglav privablja bolj kot težavnostjo s svojo najvišjo višino.

Med hojo po gorah ne le žigov; več mi pomeni užitek, ki najdem v prijetnem vzdušju postojankah. Vendar poseben dren v kočah, posebno triglavskih, vse večji. Večkrat smo s na Kredarici kar po tleh. Mislim, da bi se morali lotiti prenov Triglavskega doma že prej.

Besedilo in slike: Stojan Saje

Spravilo sira v dolino — Fužinarji, ki jim pripadajo planine Vogar, Blato, Vodični vrh, Grintovca, Viševnik. Pri jezeru, na polje, Ovčarija in Laz, se pasejo goved na slednjih dveh. Na Lazu imajo največ živine, zbirajo mleko in izdelujejo znani bohinjski sir. Se hlebcev nabere dovolj, jih domačini s konjem zvozijo domov. Sliki: mamljivi tovor na poti od Laza in planine Pri jezeru proti Fužini. (S) — Foto: S. Saje